www.nv-online.info

№ 53 (3998)

10 ліпеня 2015 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Самая глыбокая

Спецыялісты вытворчага аб'яднання «Беларуснафта» завяршылі мантаж самай глыбокай свідравіны на тэрыторыі Беларусі.

Фактычная яе глыбіня склала 6 тысяч 755 метраў. Для правядзення гэтых работ закупілі спецыяльнае абсталяванне, якое раней у краіне не выкарыстоўвалася. На бурэнне яе сышоў 901 дзень. Цяпер геолагі вядуць апрацоўку дадзеных, атрыманых цягам свідравання, якія абяцаюць апублікаваць у гэтым месяцы.

ЮБІЛЕЙНЫ ЛІСТ

20!

"Народнай Волі" – **20!**

Калі ўзгадаць, якімі неймаверна цяжкімі выпрабаваннямі былі напоўнены гэтыя два выключна драматычныя дзесяцігоддзі і што ёй, нашай дэмакратычнай ластаўцы, давялося перажыць, вытрымаць, то іх можна залічыць за **100!**

У першым нумары "Народнай Волі" я пісаў: яе з'яўленне прадыктавана не столькі маім журналісцкім імпэтам, колькі воляй народа. І гэта, скажу шчыра, так і было. Калі з маіх рук груба і бесцырымонна, з парушэннем усіх існуючых законаў і нормаў маралі вырвалі "Народную газету", створаную як орган Вярхоўнага Савета, але менавіта з маёй дэпутацкай ініцыятывы, хатні тэлефон літаральна расколваўся ад беспераліпынных званкоў. Людзі з самых розных гарадоў, самых аддаленых вёсак, блізкага і далёкага замежжа, выказваючы шчырую падтрымку ў складаны для мяне час, прасілі знайсці сілы і не скарыцца перад тымі, хто свабоднага, праўдзівага слова баіцца больш, чым гарматных стрэлаў. Прасілі не складваць рук, не станавіцца на калені перад душыцелямі волі народа, а тэрмінова ўзяцца за выданне новай дэмакратычнай газеты.

Людзей свядомых абуралі, крыўдзілі інквізітарскія дзеянні новай улады. Уявіце такую карціну. 17 сакавіка 1995 года, літаральна адразу пасля з'яўлення ганебнага ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнкі аб адхіленні мяне ад пасады галоўнага рэдактара парламенцкай газеты, у рэдакцыйны корпус Дома друку заявіліся дужыя хлопцы ў спецформе з не менш дужай аўчаркай і, можна сказаць, на руках вынеслі мяне з рабочага кабінета. Гэта была дзікунская расправа не толькі нада мною, маёй прафесійнай, дэпутацкай і чалавечай годнасцю. Такім пачварным чынам тыя, хто толькі што прыйшоў да ўлады, імкнуліся першымі сваімі нецывілізаванымі крокамі растаптаць праўду, задушыць народную волю. **І я не мог не ўстаць на бок беларускага народа.**

Ужо 11 ліпеня, у прыгожы летні дзень, на свет з'явіўся першы нумар "Народнай Волі". І на яе загалоўнай паласе была надрукавана вялікая падборка пад кідкай "шапкай": "Мінуў адзін год, як Беларусь выбрала прэзідэнта. Што за гэты час адбылося?". Вядома ж, прынцыповая, аб'ектыўная ацэнка дзейнасці ўлады выклікала шалёныя рэпрэсіі ў адносінах да новай газеты, якая яшчэ не паспела ўстаць на ногі. Як штодзённай незалежнай газеце ёй удалося выдавацца менш за два тыдні – з дванаццатага нумара па сямнаццаты... Вечарам 10 кастрычніка, літаральна за некалькі хвілін да адпраўкі палос у друк, у рэдакцыю патэлефанавалі з выдавецтва, падпарадкаванага Кіраўніцтву спраў прэзідэнта, і ашаламілі звесткай: чарговы нумар друкавацца не будзе, заключаны дагавор скасоўваецца. Няцяжка здагадацца, чаму на такі разбой не адрэагавалі ні прэзідэнт А.Лукашэнка, якому я накіраваў тэрміновую тэлеграму, ні Міністэрства юстыцыі, ні Генеральная пракуратура. У краіне фактычна адбыўся антыканстытуцыйны замах на свабоду слова!

Пазбавіўшы "Народную Волю" друкарні, знішчальнікі першых парасткаў дэмакратыі, ворагі беларушчыны разлічвалі, што такім чынам удасца задушыць "Народную Волю" ў зародку. Не ўдалося! Ужо праз некалькі дзён яе выданне аднавілася. Восем чарговых нумароў былі адтыражаваны ў невялічкай друкарні "Чырвоная зорка". Але і да яе дацягнулася лапа ўладных цэрбераў, якімі кіраваў і якіх нацкоўваў на газету сумна вядомы палкоўнік Замяталін. І тады "Народнай Волі" не засталося нічога іншага, як шукаць паратунак за мяжой, у эміграцыі. З 25-га нумара яна стала множыцца ў Вільнюсе, у друкарні выдавецтва "Летувас рытас". Але колькі разоў на мяжы перад "Народнай Воляй" апускаўся шлагбаум!

У чарговы раз я вымушаны быў звярнуцца да прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнкі. Звярнуцца са словамі: "Не бойцеся, Аляксандр Рыгоравіч, адкрытай, шчырай і, бясспрэчна, куслівай прэсы. Бойцеся лісліўцаў і падхалімаў... Газеты, якія толькі падгаўкваюць, губяць людзей і краіну". На жаль, мае словы засталіся непачутымі. Час першай эміграцыі доўжыўся па ліпень 1996 года. З боем, але ўсё ж дабіліся дазволу на друк у Мінску. На гэты раз знайшлі паразуменне з прыватным выдавецкім прадпрыемствам "Мэджык". Ды нядоўга музыка іграла! Кіраўнік друкарні апынуўся ў бязлітасных цісках улады. У лістападзе таго ж 1996 года "Народная Воля" зноў апынулася ў эміграцыі, вярнуўшыся ў тую ж вільнюскую друкарню "Летувас рытас". Зноў бяссонныя ночы на мяжы, зноў ледзь не кожны нумар газеты давялося вырываць з расстаўленай уладай пасткі.

Магільшчыкі свабоднага слова пайшлі далей – скасавалі дамовы рэдакцыі з "Белпоштай", "Белсаюздрукам", а таксама з тымі транспартнымі структурамі, якія дастаўлялі газету ва ўсе рэгіёны. Адным словам, поўнасцю перакрылі кісларод. Што заставалася – пакутніцкая смерць? Народавольцы з гэтым не змірыліся. Тыражы газеты, якія дастаўляліся з Вільнюса, саматужна распаўсюджваліся па ўсёй краіне. На дапамогу прыйшлі сотні валанцёраў.

Так, без вялікай падтрымкі многіх людзей мы, вядома, маглі б і не вытрываць. Дзякуй вам, нашы дарагія прыхільнікі! Мы помнім той час, калі падпісчыкі газеты закідвалі суды іскамі, патрабуючы ад улад спынення дзікунскіх рэпрэсій у адносінах да "Народнай Волі".

Пахвілінна магу аднавіць у памяці незвычайны працэс, ініцыятарам якога быў падпісчык газеты Эдуард Тобін са Смалявічаў. У суд ён заявіўся разам з жонкай. Суддзя звяртаецца да яго з пытаннем: "Якімі фактамі вы можаце пацвердзіць тое, што адмовай працягнуць падпіску на "Народную Волю" "Белпошта" нанесла ўрон вашаму здароўю?" У адказ гучыць: "Калі мне перасталі дастаўляць маю любімую "Народную Волю" – у мяне перавярнулася ўсё жыццё... На нервовай глебе я, паверце, згубіў мужчынскую сілу. Пацвердзі, жонка, калі ласка..." Пасля гэтых слоў я не ведаў, што рабіць – смяяцца, плакаць, выбегчы на вуліцу і крычаць "Каравул!"... Бачыў разгубленасць суддзі, якая ў рэшце рэшт абавязала "Белпошту" выплаціць няўстойку спадару Тобіну. Але справа была не ў грашах. Вось так людзі змагаліся за **сваю** газету! І я тады даў зарок: пакуль буду жыць, "Народная Воля" будзе выдавацца!!!

Шмат вады сплыло ў беларускіх і літоўскіх рэках, пакуль, дзякуючы нашым і вашым, шаноўныя прыхільнікі, намаганням, салідарнасці міжнароднай супольнасці, "Народная Воля" атрымала чарговы дазвол на друкаванне ў Мінску. Але па-ранейшаму для яе быў закрыты доступ да цэхаў спецыялізаванага газетнага выдавецтва "Беларускі Дом друку". А менавіта пры ім працуе экспедыцыйная служба, якая развозіць газеты і часопісы па ўсёй краіне. За кожны пад'ём шлагбаума – плаці шалёныя грошы. Судзіліся з тагачасным кіраўніцтвам выдавецтва, але ж яно, выдавецтва, – прэзідэнцкае, а таму вердыкт быў не на нашу карысць.

Мы, народавольцы, не хацелі паміраць, а ўлады не хацелі здавацца. Калі не сваімі, дык рукамі розных рыбаковых, атрошчанкаў, гайдукевічаў і ім падобных яны гвалцілі газету на кожным скрыжаванні. Судовыя штрафы зашкальвалі! Напрыклад, Вярхоўны суд не адмяніў рашэнне абласнога, які пастанавіў выплаціць дачцэ забітага 5 мільёнаў рублёў замест 15 мільёнаў, заяўленых ёю ў іску. А з "Народнай Волі" і яе аўтараў спаганяюцца 52 мільёны (!) за тое, што газета быццам закранула гонар і дзелавую рэпутацыю тагачаснага старшыні Белдзяржтэлерадыёкампаніі Я.Рыбакова. Гэта крыху пазней той жа Вярхоўны суд вызначыць "гонар і дзелавую рэпутацыю" нахабнага злодзея і махляра Я.Рыбакова адзінаццаццю гадамі турмы. А тады за прынцыповае выказванне на старонках "Народнай Волі" былой вядучай тэлебачання Элеаноры Язерскай наконт таго, што нездаровая атмасфера, створаная кіраўніцтвам кампаніі, прыводзіць людзей да суіцыду (а такое было), нам давялося заплаціць, вобразна кажучы, сваёю крывёю. Як і за абнародаванне таго, што Ліберальна-дэмакратычная партыя на чале з тым жа С.Гайдукевічам супрацоўнічае з крывавым іракскім дыктатарам Садамам Хусейнам. Я ледзь не ўпаў, калі пачуў вырак суддзі: з рэдакцыі спаганяецца штраф у памеры 100 мільёнаў рублёў (прыкладна 50 тысяч долараў). За што? Ніводнай прэтэнзіі да тэксту матэрыялу. Усё правільна, выверана кожны факт, кожнае слова. Вось толькі, быццам, у ксеракопіі тэлеграмы з Багдада заменена прозвішча аднаго з намеснікаў С.Гайдукевіча на яго асабістае. Хто з падлюг, набліжаных да кіраўніка партыі, гэта зрабіў, рэдакцыі на той час было невядома. Суд, які на працягу некалькіх дзён адбываўся пад пільным вокам спецслужбаў, не стаў унікаць у нюансы. 100 мільёнаў штрафу "Народнай Волі" – і выжывайце як хочаце.

Сёння я добра ведаю матывы таго страшэннага пакарання. Газета, якая не стала на калені перад уладамі, павінна была знікнуць з інфармацыйнага поля. А мы не зніклі! Больш за тое, у адным з чарговых нумароў рубам паставілі пытанні:

1.Хто ў Беларусі, акрамя Ліберальна-дэмакратычнай партыі, меў квоты ад Садама Хусейна на атрыманне нафты па льготных коштах?

2.Якія кампаніі прыцягваліся ў якасці апаратараў для перапампоўвання іракскай нафты на міжнародныя рынкі?

3.Які прыбытак (лічы – "навар") мелі ўдзельнікі здзелак і як ён дзяліўся паміж імі?

4.Ці паступалі якія-небудзь сродкі ад аперацый з "хусейнаўскай" нафтай у беларускі бюджэт?

За такія вострыя пытанні можна было і кулю ў лоб атрымаць. Дзякуй Богу, засталіся жывыя, хоць пагроз за 20 гадоў было незлічонае мноства.

Вайна, якую ўлады аб'явілі "Народнай Волі" з першых нумароў яе існавання, не сціхала ні на адзін дзень. Яе працяг – амаль пяць гадоў чарговага выгнання з Беларусі. Столькі часу, як вы ведаеце, газета друкавалася ў Смаленску.

А помніце, шаноўныя чытачы, што было пасля вяртання з апошняй эміграцыі? Іск у суд небезвядомага міністра інфармацыі А.Праляскоўскага аб закрыцці "Народнай Волі". Некалькі месяцаў запар я амаль кожны дзень хадзіў на спатканне з Фемідай. Пакуль літаральна за хвіліну да вынясення вердыкту не пачуў заяву ад прадстаўніка Мініфарма: "Іск адклікаецца". Што гэта было – бесчалавечны шантаж? Выпрабаванне нерваў? Падрыў здароўя? Схіленне да кампрамісу?

...Так, за слова **ПРАЎДЫ** мы разлічваліся і разлічваемся коштам часткі свайго жыцця. Нішто не праходзіць бясследна, без маральных, матэрыяльных і фізічных згуб. Але нас, народавольцаў, ніхто не паставіць на калені! Таму што мы – за **ПРАЎДУ!** Я не аднойчы казаў і хачу паўтарыць гэта сёння, калі "Народная Воля" адзначае сваё 20-годдзе:

Мы служым не ўладзе.
Мы служым не партыям.
Мы служым не алігархам.
Мы служым не апазіцыі.
Мы служым свайму сумленню.
Мы служым Свабодзе Слова.
Мы служым Дэмакратыі,
якая на першае месца ставіць
сілу закона, а не закон сілы.
Мы служым Чалавеку, які мае
не толькі абавязкі, але і правы.
Мы служым Вам, паважаныя
чытачы!
Мы служым Беларусі!

Іосіф СЯРЭДЗІЧ,
заснавальнік, выдавец
і галоўны рэдактар газеты
"Народная Воля".

Мы – «Народная Воля»

ФІНАНСЫ

Новы рэкорд...

Пяты месяц беларусы застаюцца чыстымі прадаўцамі наяўнай валюты, падтрымліваючы стабільна высокімі аб'ёмы здачы.

Паводле дадзеных Нацбанка, у чэрвені беларусы прадалі наяўнай валюты на 106,9 млн долараў больш, чым купілі.

У параўнанні з маем аб'ём чыстага продажу скараціўся амаль удвая. У разгар сезона адпачынкаў беларусы прыкметна павялічылі куплю валюты, але і аб'ёмы продажу выраслі. Паводле ацэнак экспертаў, аб'ёмы продажу застаюцца высокімі з-за зніжэння рублёвых даходаў і неабходнасці трат валютных зберажэнняў для бягучага спажывання.

Паводле дадзеных Нацбанка, у чэрвені грамадзяне павялічылі куплю наяўнай валюты на 29,3% у параўнанні з маем да 508,3 млн долараў. Гэта максімальны аб'ём у гэтым годзе. Продаж валюты вырас на 2,4% да 615,2 млн долараў.

ІНІЦЫЯТЫВА

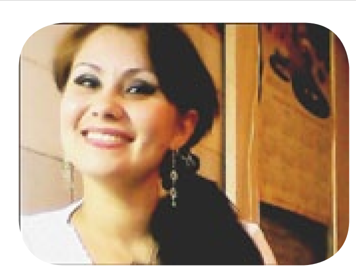
Асцярожна: «русский мир»

"Малады фронт" (зарэгістраваны ў Чэхіі) склаў спіс "Чорнай сотні" ў Беларусі.

"Чорнай сотняй" у мінулым стагоддзі называлі натоўпы манархістаў, якія пад лозунгам абароны імперыі праз пагромы і гвалт распраўляліся з так званымі іншародцамі ды іншаверцамі. Маладафронтаўцы прапаноўваюць усім неабыякавым людзям звяртацца ў пракуратуру і іншыя дзяржструктуры Беларусі з патрабаваннем спыніць дзейнасць той ці іншай арганізацыі са спісу "беларускай" "Чорнай сотні". У прыватнасці, сябры арганізацыі пішуць: *"Мы заклікаем папярэджваць бацькоў, чыіх дзяцей вярбуюць у "казачыя летнікі" і "клубы расійскай самаабароны". Мы бачым шляхам змагання самаарганізацыю беларускага народа дзеля абароны незалежнасці".*

Любоў ЛУНЁВА.

СИТУАЦИЯ

Попросила политубежища – оказалась в СИЗО

В брестском следственном изоляторе уже почти месяц находится таджикская оппозиционерка Шабнам Худойдодова.

28-летняя Шабнам Худойдодова является членом оппозиционной «Группы 24». Последние годы она жила в России.

В октябре 2014 года таджикские власти объявили «Группу 24» экстремистской организацией. Таджикские правозащитники считают это политически мотивированным преследованием оппонентов режима за их взгляды.

Более месяца назад 28-летняя активистка таджикской оппозиции узнала, что в России готовится ее похищение. Как утверждают таджикские правозащитники, эти опасения оправданны, поскольку за последний год сторонников «Группы 24» неоднократно похищали.

12 июня 2015 года Шабнам Худойдодова направилась в Беларусь, чтобы попросить политического убежища. 15 июня она была арестована при пересечении белорусской границы. Таджикские власти объявили ее в розыск по линии Интерпола. На родине активистка оппозиции обвиняется по статье 37 Уголовного кодекса Таджикистана — «Ответственность соучастников преступления».

Со дня ареста Шабнам Худойдодова содержится в СИЗО города Бреста.

УЧОРА

Дайце грошай!

*Учора міністр фінансаў Расіі **Антон Сілуянаў** паведаміў, што Беларусь просіць у Расіі крэдыт на 3 млрд долараў.*

Гэтымі днямі, як вядома, ва Уфе праходзяць саміты краін БРІКС і Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва (ШАС). Беларусь удзельнікам ні першага, ні другога міжнароднага ўтварэння не з'яўляецца, аднак Аляксандр Лукашэнка ва Уфу паляцеў. І першнаперш сустрэўся з Уладзімірам Пуціным. Пасля гэтага рандэву прэс-служба Крамля працытавала Пуціна: *"Беларусь набывае статус назіральніка ў гэтай аўтарытэтнай міжнароднай арганізацыі, роля якой расце ў сучасным свеце. Мы ўпэўнены ў тым, што ваш удзел у працы Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва пойдзе на карысць як Беларусі, так і ўсім удзельнікам гэтага працэсу»*. Яшчэ адно паведамленне аб сустрэчы зляцела з вуснаў прэс-сакратара Пуціна Дзмітрыя Пяскова. Тычылася яно крэдыту, які Беларусь разлічвае атрымаць ад Расіі. Пяскоў быў нешматслоўны: пытанне аб выдачы крэдыту Мінску дэталёва не абмяркоўвалася, закраналіся розныя аспекты ўзаемадзеяння ў фінансава-крэдытнай сферы...

Аднак ужо ўчора міністр фінансаў Расіі Сілуянаў паведаміў журналістам, што Беларусь просіць у Расіі крэдыт на 3 млрд долараў і просьба Беларусі будзе разгледжана з улікам выканання ўмоў праграм па папярэдніх крэдытах. Акрамя гэтага, Сілуянаў паведаміў, што ўжо ў ліпені Беларусь атрымае 760 млн долараў – другую частку крэдыту, якая была ўхвалена раней. Гэта крэдыт на агульную суму да 2 млрд долараў, пра які Пуцін і Лукашэнка дамовіліся 25 снежня 2014 года на пасяджэнні Вышэйшага дзяржсавета Саюзнай дзяржавы. Тады, ужо на наступны дзень пасля перамоў прэзідэнтаў, урад РФ ухваліў міжурадавае пагадненне аб выдзяленні Мінску 450 млн долараў дзяржаўнага крэдыту пад 4% гадавых тэрмінам на 10 гадоў. Першая частка расійскага крэдыту паступіла ў Беларусь у канцы снежня.

ДАРЭЧЫ

Па розных адрасах

Як вядома, у гэтым годзе Беларусі неабходна пагасіць знешні доўг у памеры чатырох мільярдаў долараў. І Расія – не першы адрас, куды нашы ўлады звярнуліся з просьбай пазычыць грошай. У сакавіку гэтага года афіцыйны Мінск звярнуўся з заяўкай на атрыманне новага крэдыту ў Еўразійскі фонд, але рашэнне па гэтай заяўцы пакуль не прынята. Таксама Беларусь разлічвае на крэдытную праграму з МВФ.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

НАДВОР'Е

Пахаладае...

У бліжэйшыя дні ўмовы надвор'я на тэрыторыі Беларусі будзе вызначаць халаднаватая няўстойлівая паветраная маса са Скандынавіі. Чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е.

10 ліпеня ноччу месцамі, днём на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы, днём у асобных раёнах – навальніцы.

Тэмпература паветра мінімальная ноччу складзе +9...+15°С, максімальная днём +14...+20°С.

11 ліпеня часам пройдуць дажджы, днём у асобных раёнах прагрымяць навальніцы. Месцамі па паўднёва-заходняй палове моцны парывісты паўночна-заходні вецер. Тэмпература паветра мінімальная ноччу складзе +8...+13°С, максімальная днём +15...+22°С.

12 ліпеня месцамі, пераважна па паўночна-ўсходняй палове краіны, пройдуць кароткачасовыя дажджы, днём у асобных раёнах прагрымяць навальніцы.

Тэмпература паветра мінімальная ноччу +8...+13°С, максімальная днём +17...+22°С, па паўднёвым захадзе да +24°С.

В МИРЕ

ПА ОБСЕ признала российскую военную агрессию против Украины

Парламентская ассамблея Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ПА ОБСЕ) приняла резолюцию «Продолжение очевидных, грубых и неисправленных нарушений РФ обязательств в рамках ОБСЕ и международных норм».

Принятый документ является инициативой канадско-украинской группы депутатов и размещен на сайте ПА ОБСЕ. В нем, в частности, отмечается, что «*действия Российской Федерации в Автономной Республике Крым и в городе Севастополе, а также в определенных районах Донецкой и Луганской областей являются актами военной агрессии против Украины*».

Как сообщила изданию «Лига. Новости» член украинской делегации **Анна Гопко**, за резолюцию проголосовали 97 парламентариев, семь выступили против, еще 32 депутата воздержались. Документ не поддержали делегации Франции, Швейцарии и Армении. Кроме того, несколько представителей Нидерландов и Кипра воздержались при голосовании. Среди воздержавшихся также оказался украинский депутат Нестор Шуфрич.

Шаноўныя чытачы! Абставіны склаліся такім чынам, што наступны нумар "Народнай Волі" выйдзе не ў аўторак 14 ліпеня, а ў сераду 15 ліпеня.

Рэдакцыя.

Народная Воля http://www.nv-online.info 10 ЛІПЕНЯ 2015 г.

Старонкі памяці

Тэлеграма

Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь

А.Р.Лукашэнку

11 кастрычніка 1995 года не выйшаў чарговы нумар газеты "Народная Воля". Тыражаваць яго адмовіўся Беларускі Дом друку, з якім рэдакцыя заключыла дагавор. Кіраўніцтва Дома друку спасылаецца на распараджэнне У.Замяталіна і экспертнае заключэнне Міністэрства юстыцыі аб парушэнні газетай Закона аб друку.

У Мінюсце адпаведных дакументаў нам не паказалі, а ў Міністэрстве культуры і друку аб іх не ведаюць і пытанне аб пазбаўленні ліцэнзіі нават не разглядалася. Без суда прынята рашэнне аб фактычным закрыцці выдання, груба парушаны цывілізаваныя нормы права, а таксама правы 60.000 грамадзян нашай краіны – чытачоў газеты.

Просім прыняць экстранныя меры па аднаўленні законнасці і забеспячэнні выхаду газеты.

І.СЯРЭДЗІЧ, галоўны рэдактар газеты "Народная Воля", дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

11 кастрычніка 1995 г.

Старонкі памяці

(«НВ», 1995г., №18)

Блакада,

альбо Чаму не выйшлі некалькі нумароў газеты «Народная Воля»

Да слёз крыўдна за нашу вышэйшую ўладу: замест таго, каб падтрымаць з'яўленне на свет першай штодзённай рэспубліканскай незалежнай газеты "Народная Воля", яна вырашыла яе задушыць. 11 кастрычніка, у мінулы аўторак, у рэдакцыю пазваніў выконваючы абавязкі генеральнага дырэктара выдавецтва "Беларускі Дом друку" М.Паршута і паведаміў: чарговы нумар друкавацца не будзе, дагавор, заключаны на чацвёрты квартал, скасоўваецца.

Мікалай Міхайлавіч мог не спасылацца на тое, што газета быццам бы парушыла Закон аб друку. Я адразу зразумеў: проста вышэйшая ўлада больш не можа цярпець газету, якая з першых нумароў заняла адкрытую і чэсную пазіцыю. Я не выключаю, што і А.Лукашэнку, і У.Замяталіну хацелася б, каб усе думалі так, як думаюць яны, каб у грамадстве дамінаваліі толькі іх ідэі. А як жа са свабодай слова? З дэмакратыяй? З памятным абяцаннем "Калі я стану прэзідэнтам, прэса будзе свабоднай"? Можа, нехта і здольны на ўсё гэта заплюшчыць вочы, але толькі не журналісты "Народнай Волі"...

Як толькі стала вядома, што выдавецтва "Беларускі Дом друку", якое знаходзіцца ў падначаленні Кіраўніцтва спраў прэзідэнта, перакрывае газеце кісларод, я звязаўся з першым намеснікам міністра юстыцыі І.Андрэевым. На пытанне "Які артыкул Закона аб друку мы парушылі?" ён наогул нічога не змог адказаць. Адмовіўся прадставіць рэдакцыі які-небудзь дакумент. Калі праз дзень я завітаў да яго з групай дэпутатаў Вярхоўнага Савета, паводзіны намесніка міністра былі ідэнтычнымі. Пры гэтым, праўда, высветлілася такая акалічнасць: "Заключэнне мы рабілі па даручэнні Адміністрацыі прэзідэнта". Можна зразумець так: паступіў сацыяльны заказ – мы яго выканалі. Добра, што спадар Андрэеў хоць публічна прызнаўся: наша заключэнне – усяго толькі меркаванне. Мінюст не ўпаўнаважаны забараняць выданне газеты альбо прымаць да яе нейкія іншыя санкцыі. Гэта – прэрагатыва іншых органаў.

Але што тым, у каго ўлада, да закона? Загадана скасаваць дагавор паміж выдавецтвам і рэдакцыяй газеты – будзе скасавана. Некалькі сутак я, можна сказаць, згубіў на тое, каб знайсці паразуменне з уладамі – пакуль што безвынікова. Тэлеграму прэзідэнту мы накіравалі 11 кастрычніка – адказу няма. Не адказаў і в.а. Генеральнага пракурора В.Капітан.

Дарэчы, гэта не першая спроба правучыць "Народную Волю". Як толькі яна пачала выходзіць, тое ж Міністэрства юстыцыі (адчуваецца, не без падказкі з той жа Адміністрацыі прэзідэнта) накіравала паперку ў рэспубліканскую пракуратуру: маўляў, газета парушыла заканадаўства. Як ні глядзелі ў пракуратуры, але ніякіх парушэнняў не ўбачылі, што і засведчыў адказ першага намесніка Генеральнага пракурора У.Кандрацьева.

Той выпадак можна лічыць генеральнай рэпетыцыяй. Спектакль быў прызначаны на 10 кастрычніка. Вядомы яго пастаноўшчыкі і акцёры. Заслона, быццам шлагбаум, апусцілася, і перад рэдакцыяй "Народнай Волі" паўстала пытанне: дзе друкавацца? Нумар, які вы, шаноўныя чытачы, трымаеце ў руках, аддрукаваны не ў Беларускім Доме друку, хоць там ёсць усе ўмовы: вытворчыя магутнасці не загружаны, а людзі патрабуюць работы. Але што да гэтага тым, хто спіць і марыць, як загубіць першую ў рэспубліцы недзяржаўную штодзённую газету!

І ўсё ж "Народная Воля" будзе жыць! І дапамога ёй, думаецца, не хто іншы, як сам прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка. Не бойцеся, Аляксандр Рыгоравіч, адкрытай, шчырай і, бясспрэчна, куслівай прэсы. Бойцеся ліслівцаў і падхалімаў. Як сказаў адзін аўтар: газеты, якія толькі падтакваюць, губяць людзей і краіну.

Шкада, што не выйшлі некалькі нумароў "Народнай Волі". Даруйце, чытачы, і тады, калі ў бліжэйшы тыдзень-другі нам не ўдасца наладзіць штодзённы выпуск газеты. Але калектыў рэдакцыі будзе рабіць усё магчымае, каб пагроза інквізіцыі над "Народнай Воляй" мінула. Мы яшчэ раз звяртаемся да Вас, Аляксандр Рыгоравіч: вярніце адзіную штодзённую недзяржаўную газету ў друкарню выдавецтва "Беларускі Дом друку". Друкуюцца ж там камуністычныя выданні Чыкіна і Новікава. Чым жа Вам Сярэдзіч не дагадзіў?

За цябе, "Народная Воля", наша дэмакратычная ластаўка, мы будзем змагацца да апошняга!

Іосіф СЯРЭДЗІЧ, заснавальнік і галоўны рэдактар газеты "Народная Воля".

P.S. *Шаноўныя чытачы, прыхільнікі "Народнай Волі"! Як вы здагадваецеся, мы вымушаны сёння пайсці на змяненне фармату газеты. Але спадзяёмся, што гэта часовая мера. Як толькі газета зноў будзе друкавацца ў выдавецтве "Беларускі Дом друку", вернемся да вялікага фармату.*

Сённяшні нумар датуецца лічбамі "11–17 кастрычніка" таму, што ў ім змешчаны ў асноўным матэрыялы, якія павінны былі выйсці ў мінулы аўторак.

ЖУРНАЛИСТСКОЕ РАССЛЕДОВАНИЕ

Первая кровь и питерский след

20 сентября 1993 года. Вечер. Гродно. Район, который в народе именуется "Золотая горка", – уютный, тихий квартал с добротными особняками, оставшимися от прежних хозяев и превратившимися в место обитания новых «вождей». Улица Островского, 12. У калитки начальственного особняка прохаживается немолодой мужчина плотного телосложения. Он ждет служебную "Волгу", потому что, несмотря на неурочное время, решил отвезти рассаду на дачу и вызвал водителя.

Внезапно рассада обагряется кровью...

Выстрелов никто не слышал. Киллер стрелял из пистолета с глушителем. Однако об этой новости очень быстро услышали не только в Гродно, но и во всей Беларуси.

20 сентября 1993 года в 21.10 в Гродно у крыльца своего особняка был застрелен председатель Гродненского облисполкома, народный депутат Республики Беларусь **Дмитрий Константинович Арцименя.**

Те выстрелы взорвали наш тихий и спокойный мир, в котором, как казалось обывателям, просто нет места криминальным разборкам и убийствам чиновников такого ранга. Но кровь Арцимени – это была только первая кровь...

Дело было возбуждено по статье "Терроризм". Компетентные службы в прямом и переносном смысле работали круглосуточно, рыли землю. И через некоторое время тогдашний председатель КГБ Эдуард Ширковский шепнул редактору парламентской газеты Иосифу Середичу: "Завтра газету рано в типографию не отправляй. Жди сенсацию. Будем брать убийцу Арцимени".

Назавтра выход "Народной газеты" едва не сорвался, но сенсационная новость так и не пришла.

Так кто же убийцы, почему их не взяли, а дело до сих пор считается нерасследованным?

Вместо Шушкевича

Многие искали в убийстве Дмитрия Арцимени политический след. И он в нем, конечно, был.

Дело в том, что именно Арцименя рассматривался партийной номенклатурой как один из кандидатов на пост председателя Верховного Совета Беларуси, то есть вместо Станислава Шушкевича.

Теперь этому есть много свидетельств и много подтверждений.

Вспоминает гродненец, в то время – первый секретарь ЦК Союза молодежи Беларуси **Александр ФЕДУТА:**

– Арцименя действительно был Хозяином области. Аграрному комплексу он всегда благоволил, считая его своей вотчиной. Для сельского хозяйства области сделал много. Занимался строительством дорог (злые языки судачили, сколько денег при этом переходило из государственного кармана в личные). Старшего сына определил председателем колхоза (оттуда его изгонит Александр Дубко, трудоустраивая собственного отпрыска) – для Арцимени, агрария до мозга костей, это было вполне естественным...

Коммерсанты благодарили «воеводу». Его супруга была назначена директором первого в Беларуси частного ювелирного магазина; она была не совладелицей, как утверждали недоброжелатели Арцимени, а всего лишь директором: владельцем был некий коммерсант из Москвы, занимавший некогда пост заместителя заведующего отделом в ЦК КПСС.

Арцименя пользовался большим авторитетом среди депутатов Верховного Совета Беларуси 12-го созыва. Члены проправительственного объединения «Беларусь» ласково называли его «Батькой». Когда он подходил к микрофону, парламентское большинство затихало и вслушивалось в смысл сказанного его скрипучим резким голосом. На одном из тайных совещаний руководителей областей летом 1993 года, когда фактически была предрешена судьба Станислава Шушкевича, даже было принято решение продвигать Арцименю на пост спикера парламента. Дмитрий Константинович и сам дозрел до этого: стукнуло шестьдесят, в области подрастали новые кадры. Можно было завершить карьеру аграрного лидера уже в общегосударственном масштабе. Но этому помешала пуля...

Политические амбиции Арцимени не были секретом и для самого **Станислава ШУШКЕВИЧА.** Вот его рассказ:

– Летом 1993 года наши "молодые волки" – депутаты Дмитрий Булахов, Виктор Гончар, Анатолий Лебедько, Геннадий Карпенко, разыгрывающий роль их единомышленника Леонид Синицын – повсеместно утверждали, что я провожу весьма нерешительную политику. Каждый из них был уверен, что имеет больше оснований занимать должность председателя, чем я. Старая умудренная опытом номенклатурная братия решила поставить на мое место Дмитрия Арцименю и поддерживала "молодых волков", чтобы они помогли лишь место расчистить.

Если говорить откровенно, то прямо на трибуне Верховного Совета в это тяжелое время меня неожиданно предал член президиума, председатель комиссии по национальной безопасности Мечислав Гриб. Он перестал быть сторонником записанного в Конституции стремления Беларуси к нейтральности и присоединился к тем, кто ратовал за вступление нашей страны в Договор о коллективной безопасности СНГ.

Мне же противостоять таким "объединенным силам" было непросто.

Следует признать также, что Дмитрий Константинович Арцименя был сильным хозяйственником, разумным, опытнейшим руководителем. Он подтвердил качества руководителя большого масштаба, возглавляя Гродненщину. Из закаленных номенклатурщиков он, бесспорно, был наиболее подходящей кандидатурой на мое место. Но его застрелил в Гродно убийца, нанятый теми, кому Арцименя мешал развернуть свой преступный бизнес. Весьма вероятно, что Дмитрий Константинович сам имел отношение к не вполне законному бизнесу и поддерживал предпринимательский клан, конкурирующий с кланом, пославшим к нему киллера... Эта трагедия породила задержку с моим смещением. Старая партийная номенклатура, располагая совместно с "молодыми волками" убедительным большинством в Верховном Совете, должна была найти новую кандидатуру на должность председателя, которую бы это большинство поддержало.

Таким образом, политический след в убийстве Арцимени был. Но все-таки он вел в никуда, оказался ложным. И следователи пошли в другом направлении.

Красный богач

– Найденная при вскрытии служебного сейфа Арцимени долларовая наличность была настолько внушительной, что повергла, к примеру, меня в состояние шока. Она никак не могла быть заработана им на государственной службе, – вспоминает Станислав Шушкевич.

При этом у причины шока Шушкевича есть конкретное цифровое выражение, зафиксированное в официальных документах.

– В сейфе служебного кабинета губернатора было обнаружено более 30 тысяч долларов и несколько тысяч немецких марок, – свидетельствует бывший пресс-секретарь Верховного суда Беларуси **Славомир АНТОНОВИЧ.** *– Ясно, что это были не трудовые сбережения председателя облисполкома, поскольку, как заявил тогдашний руководитель Верховного Совета Станислав Шушкевич, даже спикер парламента честным трудом мог бы заработать такую внушительную сумму не менее чем за 30 лет... Вывод напрашивался сам: глава облисполкома имел какие-то "левые" доходы, и весьма немалые.*

Как утверждает Славомир Антонович, несмотря на то, что уголовное дело было возбуждено по статье «Терроризм» и все кругом (даже близкие убитого губернатора) говорили о политической подоплеке, реальных версий убийства отрабатывалось две. И обе были связаны с коммерческой деятельностью губернатора.

После убийства Арцимени следователи активно изучали всех причастных к так называемому «фосфорному делу»: на тот момент в Гродненской области были задержаны 20 железнодорожных цистерн с желтым фосфором стоимостью более миллиона долларов (напомним, реальная цена доллара в то время была в десятки раз выше нынешней), которые контрабандой шли из России через Беларусь. Однако эта цепочка никуда не привела. Выяснилось, что состав шел по согласованию с высокими минскими чиновниками, и Арцименя просто не решился бы встать у них на пути. Так накладка вышла – КГБ «перебдил», а когда разобрались, что, через кого и куда, – тут же выпустили состав за пределы Беларуси.

Однако нашлось другое дело, в котором погибший губернатор проявлял непосредственную заинтересованность, – никелевое.

В начале 1993 года из Санкт-Петербурга в Калининград на грузовых машинах через Беларусь везли 134,5 тонны листового никеля. Гродненские стражи порядка груз арестовали. Согласно традиционной практике, право на реализацию подобных конфискованных в доход государства грузов впоследствии получали белорусские фирмы. В Гродненской области это, как правило, была внешнеэкономическая ассоциация «Неман», в которой работал сын Арцимени.

Согласно многочисленным свидетельствам и данным следствия, тогдашний губернатор Санкт-Петербурга Анатолий Собчак лично звонил Арцимене с просьбой освободить арестованный никель. Было несколько решений белорусских судов на сей счет, однако Арцименя придумывал все новые и новые отговорки. А потом прозвучал выстрел, после которого Дмитрию Константиновичу уже не были нужны ни никель, ни деньги, ни власть.

Братва казанская

В книге известного российского журналиста-расследователя Андрея Константинова "Коррумпированный Петербург: документальные очерки" есть глава "Два капитана". Один из ее героев и есть тот, кого считают убийцей Дмитрия Арцимени.

«В начале 1992 года в коммерческом мире нашего славного города (имеется в виду Санкт-Петербург. – **Ред.**) *появились два военных моряка, капитаны третьего ранга – Саша и Женя,* – пишет Константинов. *– Оба они были слушателями Высшей военно-морской академии им.Кузнецова, оба покинули ее, решив сменить погоны с золотистыми просветами на тугие кошельки бизнесменов. Правда, Саша покинул академию не совсем удачно – его поступок квалифицировали как дезертирство, а военная прокуратура даже возбудила в отношении него уголовное дело. Сашу задержали и отправили в «Кресты», однако там он пробыл недолго – вышел под залог, а чуть позже уголовное дело заглохло само собой.*

Профессия военного моряка, в отличие от многих других, предполагает наличие знакомых в самых неожиданных местах нашей необъятной Родины. Были у Саши с Женей знакомые в Литве и Эстонии, что в конечном итоге и определило их бизнес – они довольно просто нашли рынки сбыта цветных металлов, и грех было не воспользоваться такой возможностью.

Свой бизнес Саша с Женей начинали с нуля. Организовали коммерческую структуру с офисом на улице Восстания, вышли на поставщиков дешевых (относительно мировых цен) цветных металлов и для начала скромно и тихо отправили один грузовик с медью. Деньги для этого одолжили у Жениных знакомых – членов «казанского» преступного сообщества.

Сделка удалась, долг наши моряки вернули, и следующий грузовик отправили уже полностью за свой счет. Благосостояние Саши и Жени стало расти, тем более что их «казанские» друзья охотно вкладывали деньги в металлический бизнес – быстро, выгодно и никаких проблем.

Когда обороты возросли, встал вопрос о «площадке» и сопровождении контрабандных грузов. Обе проблемы были с легкостью решены, после чего металлы с легкой руки поддерживаемых «казанцами» моряков стремительным потоком потекли в Литву и Эстонию, а оттуда – дальше в Европу. Ребята стали круто подниматься, что и послужило поводом для ссоры.

Постепенно Женя стал замечать, что Сашины доходы растут несравненно быстрее, чем его... В результате к концу 1992 года друзья окончательно разругались и разошлись. Женя продолжал работать с «казанцами», у которых, по нашим сведениям, в отличие от «тамбовцев», никогда не было специальной «металлической бригады», они просто вкладывали деньги во все, что приносило доход. Он продолжал использовать «Калининградский транзит» – возил металлы в Литву через Беларусь, где ***ему довелось стать первым в истории этого нового суверенного государства террористом****».*

"...Не прошло и двух месяцев с момента убийства Дмитрия Арцимени, – пишет далее Константинов, *– как работники белорусских спецслужб приехали в Петербург, где задержали нашего моряка Женю по подозрению в организации этого убийства. Женя провел в следственном изоляторе 10 суток, после чего был отпущен, так как соглашение об экстрадиции обвиняемых в совершении преступлений между правительствами России и Беларуси отсутствовало".*

Что же заставило сотрудников белорусского КГБ подозревать в организации убийства Дмитрия Арцимени питерского контрабандиста? Работники петербургских правоохранительных органов в беседе с Константиновым описали эту историю так:

"Некая петербургская фирма «Дубль» регулярно отправляла автоколонны с цветными металлами в Калининград через Беларусь и Литву. Понятно, что до Калининграда ничего не доходило, металлы неизменно растворялись в Литве. Понятно также, что ни белорусские, ни российские, ни тем более литовские таможенники об истинном направлении движения автоколонн даже не догадывались! По предварительным данным, таким образом через территорию суверенной Беларуси прошли более десяти автоколонн по четыре-пять грузовиков с металлами в каждой...

Бесконечно долго столь бурная деятельность не могла оставаться незамеченной. В июне 1993 года одна из колонн была целиком задержана работниками Гродненской таможни. Контрабанда была налицо, металл общей массой 120 тонн решили конфисковать и обратить в пользу государства. Однако Женя обратился в арбитражный суд города Гродно, у него были хорошие адвокаты, и все шло к тому, что металл будет обращен в пользу Жени, а не белорусского бюджета. И тогда председатель Гродненского облисполкома Дмитрий Арцименя стукнул кулаком по столу и принял волевое решение металл не отдавать, а реализовать его, как и предполагалось, в пользу бюджета.

Почему Дмитрий Арцименя занял столь принципиальную позицию – можно лишь догадываться. Говорят, например, что реализовываться этот металл должен был через коммерческую структуру сына Арцимени...

Стукнув кулаком по столу, Дмитрий Арцименя подписал себе смертный приговор. Впрочем, у нас имеется информация о том, что его волевое решение было не более чем вспышкой эмоций, – гродненский арбитражный суд к моменту убийства уже принял решение о возврате металла Жене и его коллегам. Однако заказ был сделан, а оперативной связи с киллером у контрабандистов не было.

После этого случая данный контрабандный канал перестал действовать, потому что моряк Женя и его люди старались больше на территории Беларуси не показываться".

ИЗ ДОСЬЕ

Дмитрий Константинович АРЦИМЕНЯ родился 28 сентября 1932 года в селе Стайки Барановичского района в крестьянской семье. Мать умерла во время вторых родов, когда Димке было всего полтора года.

В неполные 15 лет он пошел работать на Барановичский ремонтно-механический завод. Отработал два года, поступил в техникум.

В 1953 году окончил Пинский гидротехникум. Отслужил в армии, приехал работать на Гродненщину. После двух лет работы в Зельве в должности старшего раймелиоратора его избрали вторым, а затем и первым секретарем райкома комсомола. Здесь он встретился со своей будущей женой. Галина после фельдшерско-акушерских курсов приехала работать в Зельвенскую районную поликлинику медсестрой.

Люди, знавшие его, говорят, что он был трудоголиком. Это качество было замечено, такие кадры партии были нужны, и в 1960-м его направили в Минскую партийную школу.

В 1964 году закончил партшколу, уехал на четыре года в Свислочь, оттуда – в Островец.

Первый секретарь Гродненского обкома партии Мицкевич, напутствуя председателя Свислочского райисполкома Дмитрия Арцименю перед пленумом, на котором последнего должны были утвердить первым секретарем Островецкого райкома партии, говорил: «Мы посылаем вас туда не для того, чтобы исправить положение дел, – это, вероятно, уже невозможно, но мы рассчитываем, что вы сумеете восстановить доброе имя руководителя».

Уже через пять лет в Островце начали проводить республиканскую школу передового опыта, а самого Арцименю представили к ордену Трудового Красного Знамени (наградили тогда, когда он переехал на работу в Гродно).

В июле 1977 года его перевели в Гродно на должность заместителя председателя облисполкома. Четыре года он проработал зампредом, еще три – секретарем обкома партии, курирующим сельское хозяйство. В октябре 1983 года он стал председателем облисполкома. И занимал эту должность до дня трагического убийства.

Кто вы, Олег Гуринович?

То, что отправителем груза была питерская фирма "Дубль", получателем – некое предприятие "Джанис", а сопровождал груз (то есть отвечал за его доставку) коммерческий директор СП "Евро СПВ" некто И.Ганжа, подтверждает и Славомир Антонович.

Согласно его версии, у хозяев груза сдали нервы тогда, когда белорусские суды уже постановили злополучный никель россиянам вернуть, но металл по указанию губернатора области, наоборот, под покровом ночи доставили из Островца на базу "Гродноопторг".

– По подозрению в соучастии в убийстве Дмитрия Арцимени задержали адвоката, выступавшего в качестве защитника интересов своих клиентов, – свидетельствует Антонович. *– Трудно сказать, какими фактами о его причастности к убийству располагали чекисты и были ли вообще такие факты, но совершенно очевидно, что данная версия преступления предполагала связь между убийством и никелем, ставшего яблоком раздора... Адвоката продержали в СИЗО Ленинского РОВД шесть суток. Но на допросах доведенный до отчаяния подозреваемый твердил: "Я не убивал Арцименю!" Следствие крепко застопорилось, доказательств причастности к преступлению не нашлось. Наконец через 13 дней обвинение было предъявлено. Адвокату поставили в вину то, что он, достоверно зная о готовящемся и совершенном преступлении, не сообщил об этом куда надо...*

Вскоре по делу об убийстве Арцимени появился и второй задержанный. Это был криминальный авторитет из Борисова Олег Гуринович – предполагаемый киллер либо тот, кто наемному убийце помогал. Сегодня можно предположить, что именно его арест как возможную сенсацию анонсировал председатель КГБ Эдуард Ширковский. "Мы ему маячок в воротник куртки вшили, ведем..." – хвастался Ширковский тогдашнему главному редактору парламентской "Народной газеты" Иосифу Середичу. Однако Гуринович «ушел». Сначала в Литву, оттуда – в Россию.

– Следы этого человека были обнаружены в Санкт-Петербурге, где его задержала совместная российско-белорусская бригада оперативников, – рассказал Славомир Антонович. *– Задержанного целую ночь продержали прикованным наручниками к батарее. Требовали признания. И он "поплыл". Рассказал все о своих поездках, о посредничестве, обо всех грязных махинациях, за которые хозяева груза обещали ему большие деньги. Окрыленные успехом силовики заявили, что в ближайшее время в деле об убийстве Арцимени будут расставлены все точки над «і». Но подведение итогов растянулось на долгие годы.*

Что касается личности Гуриновича, то вряд ли кто-то из свидетелей видел его на месте совершения преступления. Его прихватили по случайной оперативной информации. Поскольку за Гуриновичем числились «грешки», то ему старались вменить и убийство Арцимени. Но через полтора года подозреваемого исполнителя пришлось выпустить на волю. Ведь продлевать сроки содержания под стражей не позволяли требования Уголовно-процессуального кодекса. А доказательств его причастности к убийству не нашлось. Предполагаемого заказного киллера, организаторов и заказчиков убийства другие государства, к сожалению, отказались выдать.

Череда смертей

Мало кто знает, но за смертью Дмитрия Арцимени последовала череда смертей. По крайней мере об этом спустя много лет рассказал друг Арцимени, в прошлом – председатель нескольких колхозов на Гродненщине **Николай ГАЛАЙ.**

– Мыслил он глобально, широко, – так характеризовал Галай своего друга Дмитрия Арцименю. *– Он знал всех кого надо. И его знали. Был приятелем Байбакова, председателя Госплана СССР. Цементный завод построил. Каждый колхоз стал дольщиком. А в то время машина цемента была на вес золота. Естественно, что скоро Дмитрия Константиновича перевели в область. Он и меня пригласил работать в Гродно... Он был большим аналитиком и очень принципиальным человеком.*

– Наверное, из-за принципиальности его и убили? Как это было, помните?

– Никель и сера в вагонах прибыли на станцию в Островецком районе. Зашли к председателю облисполкома в кабинет два человека, потребовали пропустить груз. Он отказался: это был стратегический товар, и его нельзя было вывозить за границу. Еще раз зашли, предупредили. Дмитрия Константиновича даже Анатолий Собчак предостерегал: «Будь осторожен с этими людьми. Они очень важные и небезопасные». Не пропустил. Отправил груз на хранение в ДРСУ.

И однажды утром в шаге от калитки в родной дом его убили несколькими выстрелами. И началась череда странных смертей. Директор ДРСУ умер. Официальная версия – подавился кусочком сала. Смешно, правда? Он такой здоровый был, шкафы передвигал одной рукой. Второй, начальник таможни, имеющий отношение к этому делу, сел на диван и умер. Два шофера, которые возили этот металл, погибли при странных обстоятельствах. Выходит, отдали жизнь люди за какой-то металл. Время такое было, лихое.

Понятно, что Николай Галай своего друга идеализирует. Хотя бы потому, что даже формально Арцименя не мог арестовывать транзитные грузы или отпускать их – на это были суды, таможня, прокуратура. И тем не менее Арцименя чувствовал себя абсолютным Хозяином, приказы в области отдавал он. Ощущение этой безграничной власти его и погубило.

Выйти из тени!

И все-таки известны убийцы Дмитрия Арцимени или они так и не установлены?

Станислав Шушкевич подтверждает:

– Убийца был идентифицирован белорусскими следователями, но успел сбежать в Россию, совершить там новое преступление и сесть в российскую тюрьму. Все наши усилия экстрадировать и судить его в Беларуси, включая мои звонки Ельцину и российскому генеральному прокурору, результата не дали.

Кто же стоял за таинственными контрабандистами, если вопрос о его выдаче не смогли решить даже на уровне руководителей двух стран ни тогда, ни сейчас?

На этот счет есть версия. Правда, она конспирологическая.

По поводу арестованного никеля Дмитрию Арцимене звонил Анатолий Собчак. И можно предположить, что не за рядовых контрабандистов он хлопотал, и не по собственной инициативе, а по чьей-то просьбе.

В команде Собчака за экспорт-импорт отвечал невысокий серенький человек по имени Владимир Владимирович Путин. К 1993 году этот руководитель комитета по внешним связям стал в городе на Неве настолько влиятельным человеком, что Собчак на время своих зарубежных поездок оставлял Путина вместо себя исполняющим обязанности. Депутаты законодательного собрания Санкт-Петербурга, правда, уже в то время обвиняли Путина в покровительстве бизнесу, связанному с контрабандой. Однако "серого человека" им сместить не удалось. Он по карьерной лестнице шел выше и выше. И распространил свое влияние на Москву, потом – на всю Россию...

Повторяем, эта версия бездоказательная, конспирологическая. Однако когда громкие убийства не раскрываются на протяжении десятилетий, то за этим обязательно стоит нечто больше, чем просто выстрел.

Светлана КАЛИНКИНА.

Народная Воля http://www.nv-online.info 10 ЛІПЕНЯ 2015 г.

З НАГОДЫ

Жадаю нам жыць!

Марыя ЭЙСМАНТ

[illegible]

ЧУЛІ?

Алкаголь пад адзін дах...

[illegible]

СТАЛІЦА

Вайна з козамі

[illegible]

– Вось у мяне ружы, гартэнзіі, а гэта кусты вейгелы. Шаную родавае гняздо. Нам горад хоць нешта даў? Не. Дарогу самі рабілі, бо сюды было не падысці, ні пад'ехаць. Козы ў мяне ў хлеўчыку, а побач з ім загон зроблены. А што?.. У мяне дзеці, унукі. Усім хочацца і малака натуральнага, і яйкі свае. Індыкі таксама свае. Я набыла іх па 141 тысячы. Кормім самі. Ні ў кога нічога не просім. Вунь ля дарогі колькі ўсякага пустазелля, і камунальныя службы не спяшаюцца касіць. А далі б мне магчымасць там коз пасвіць, то ўсё там падчысцілі б, праблемы не было б. Бачыце, вунь коні пасвяцца. Але гэта не мае. Людзі трымаюць для агарода. Цяпер кажуць, што нельга будзе мець ні грады, ні гаспадарку. Чаму? Каму гэта перашкаджае? Дый, наколькі вядома, у нашага прэзідэнта таксама гаспадарка ёсць. Ён жа сам паказваў, якія кавуны вырасціў, хваліўся сваім ураджаем. Дык яму можна, а нам – не? Неяк гэта несправядліва атрымліваецца. Ну, калі ўжо зусім на нас "наедуць", то, канешне, давядзецца знішчыць гаспадарку. Але як тады жыць?..

Сапраўды, ці будуць больш камфортна адчуваць сябе людзі, калі, жывучы на сваёй зямлі, страцяць звыклы лад жыцця? Ці стануць яны больш шчаслівыя, калі ў іх адбяруць і гэтыя невялікія кавалачкі шчасця?

Любоў ЛУНЁВА.

ГЛЯНЦАВАЯ ТЭМА

Не з кожным варта цалавацца...

Мікалай МІНІН – дзядзька трохразовай алімпійскай чэмпіёнкі па біятлоне Дар'і Домрачавай – распавёў "Народнай Волі", якія могуць быць наступствы перанесенай спартсменкай хваробы і ці не збіраецца яна выходзіць замуж за Б'ёрндалена.

Днямі **Дар'я Домрачава** паведаміла ў інстаграме, што яна захварэла на монануклеоз. Праўда, папрасіла асабліва не перажываць: маўляў, востры перыяд хваробы ўжо прайшоў.

Калі хто не ведае, монануклеоз – вірусная захворванне, якое не мае спецыфічнага лячэння. Гэта моцная хвароба, якая б'е па імунітэце. На працягу 1–1,5 месяца рэкамендуецца абмежаваць фізічныя нагрузкі. Гэта значыць, што Дар'і на нейкі час прыйдзецца спыніць напружаныя трэніроўкі.

Дарэчы, стала вядома і тое, што і вядомы нарвежскі біятланіст **Оле-Эйнар Б'ёрндален** *(а чуткі пра раман Домрачавай і нарвежца ходзяць ужо даўно.* – **Аўт.**) прапусціў некалькі тыдняў трэніровак з-за бактэрыяльнай рэспіраторнай інфекцыі. Яму таксама спатрэбіцца час, каб аднавіцца і прыступіць да паўнавартасных трэніровак.

Да слова, трэніраваліся Б'ёрндален і Домрачава разам у "Раўбічах", а монануклеоз інакш яшчэ называюць "пацалункавай хваробай".

– Крызіс прайшоў, але ўся бяда ў тым, што хвароба накладвае абмежаванні на пэўны перыяд, – распавядае дзядзька біятланісткі. – Таму зараз Даша адпачывае – ніякіх трэніровак. Не выключаю, што хвароба – наступствы перагрузак. Напрыканцы ліпеня – на пачатку жніўня Дар'я будзе праходзіць медыцынскі агляд, і медыкі вынесуць вердыкт: ці вернецца спартсменка ў вялікі спорт у бліжэйшы час альбо варта зрабіць паўзу, каб пабераганы сябе. Усё будзе залежаць ад аналізаў і вынікаў тэстаў. Гэтая хвароба, дарэчы, у кожнага чалавека праходзіць індывідуальна. Мартэн Фуркад, напрыклад, перахварэў і больш-менш нармальна сезон здолеў правесці. А некаторыя "выляталі" на паўгода, калі хваробу не ўспрымалі ўсур'ёз. Таму Даша паабяцала, што сама падзеі фарсіраваць не будзе.

– Кажуць, што і Б'ёрндален прапусціў некалькі трэніровак з-за бактэрыяльнай інфекцыі.

– Зусім магчыма, бо нарвежац і Даша трэніраваліся разам, а вірус перадаецца паветрана-кропельным шляхам. Пагутарылі адзін з адным на метровай адлегласці – і гэтага дастаткова, каб падхапіць інфекцыю.

– Пра раман Домрачавай і Б'ёрндалена чуткі ходзяць ужо даўно. Можа быць, пра вяселле нешта чуваць?

– Пра гэта Даша не распаўсюджваецца, а калі і дзеліцца з некім сваімі асабістымі планамі, дык толькі з маці.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ЖЫЛЛЁ

Амаль у два разы менш наваселаў

У Беларусі адкарэкціравалі праграму будаўніцтва жылля на 2015 год.

Савет міністраў унёс змены адразу ў дзве ранейшыя свае пастановы – ад чэрвеня 2013-га і лістапада 2014 года. Такім чынам, у гэтым годзе будуць значна зменшаны аб'ёмы будаўніцтва жылля. Калі раней планавалася пабудаваць у 2015 годзе 5 мільёнаў квадратных метраў агульнай плошчы жылля, то цяпер – 4 мільёны. У Мінску замест 900 тысяч узвядуць толькі 740 тысяч «квадратаў». Гэта прыкладна на 2,5 тысячы кватэр менш, чым было запланавана раней.

Дарэчы, у мінулым годзе ў Мінску было пабудавана 19,6 тысячы новых кватэр – гэта 1.322.200 квадратных метраў агульнай плошчы жылля. Запланаваныя на 2015 год паказчыкі – гэта толькі 55,9% ад аб'ёмаў 2014 года. Атрымліваецца, што наваселле сёлета справяць амаль удвая менш беларусаў, чым летась.

НУ І НУ!

Банкі будуць дакладаць, куды мы пераводзім грошы

Нацыянальны банк распрацаваў Інструкцыю аб грашовых пераводах. І ў хуткім часе ўсе банкі краіны будуць дакладваць Нацбанку аб пераводах, якія робяць грамадзяне, прычым не толькі пра тое, хто здзейсніў перавод, але і як – з карткі, з рахунку або наяўнымі.

Новыя правілы пачнуць дзейнічаць праз два месяцы. 7 верасня 2015 стане першым днём, калі банкі будуць абавязаны на працягу 15 дзён адправіць у Нацбанк копіі дакументаў, дзе будзе падрабязна распісана, хто, куды і праз якія разліковыя цэнтры адпраўляў грошы – беларускія рублі альбо замежную валюту.

Таксама там будзе ўказана прозвішча, імя, адрас, нумар пашпарта, нумар рахунку ў банку, а таксама нумар карткі, калі пераклад рабілі з яе. Тым, хто адмовіцца прадастаўляць дакументы, банк адмовіць у пераводзе.

Старонкі памяці

(«НВ», 2004г., №97)

Хто «заказаў» «Народную Волю»?

Шаноўныя чытачы!

Як Вы памятаеце, менавіта такі загаловак суправаджаў публікацыю ў "Народнай Волі" 19 лістапада 2003 года. На вялікі жаль, мы вымушаны паўтарыць яго сёння. Таму што пытанне, якое мы адкрыта паставілі шэсць месяцаў таму, не згубіла сваёй вастрыні, а, наадварот, набыло лёсавызначальнае значэнне. І не толькі для "Народнай Волі" – для ўсёй Беларусі.

Учора адбылося пасяджэнне судовай калегіі па грамадзянскіх справах Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь. Суддзі **Г.Сакалоўская, В.Самалюк** (старшыня) **і М.Бабкоў** разглядалі пратэст на вызначэнне судовай калегіі Мінскага гарадскога суда па іску Я.Рыбакова да УП "Народная Воля", М.Коктыш і Э.Язерскай. Судовая калегія ў складзе Н.Жупікавай, І.Цысік, Г.Глухоўскай змяніла рашэнне суда Ленінскага раёна г.Мінска, значна павялічыўшы суму кампенсацыі, якая падлягае выплаце Я.Рыбакову: для УП "Народная Воля" – з 10 мільёнаў рублёў да 50 мільёнаў, з М.Коктыш і Э.Язерскай – адпаведна кожнай з 1 мільёна рублёў да 3 мільёнаў рублёў.

Можна перагартаць увесь архіў Мінскага гарадскога суда (і не толькі яго), і не знойдзеш аналагічнай справы з падобным рашэннем. Вядома, ні УП "Народная Воля", ні журналіст газеты М.Коктыш, ні экс-тэлевядучая Э.Язерская не маглі змірыцца з такой несправядлівасцю і не захацелі, каб Мінскі гарадскі суд "засвяціўся" ў Кнізе рэкордаў Гінеса, а таму звярнуліся з грунтоўнай скаргай у Вярхоўны суд краіны.

Мы лічылі і лічым, што і суд першай інстанцыі (суддзя **С.Хрыпач**), і калегія Мінскага гарадскога суда ў складзе Н.Жупікавай, І.Цысік, Г.Глухоўскай, і старшыня Мінгарсуда М.Ардзяка, да якога мы таксама звярталіся, неаб'ектыўна, павярхоўна, тэндэнцыйна падышлі да разгляду справы. Сёння гэта можна сказаць і ў дачыненні да калегіі па грамадзянскіх справах Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь у складзе **В.Самалюк** (старшыня), **М.Бабкова** і **Г.Сакалоўскай.**

Але каб, як кажуць, па свежых слядах аналізаваць пастанову калегіі Вярхоўнага суда, мы нагадаем чытачам, з-за чаго разгарэўся сырбор, як разглядалася справа ў першай судовай інстанцыі, у другой... Паколькі графік здачы нумара ў друк не дазваляе працаваць над новым стылёвым варыянтам, далей мы абмяжуемся фрагментамі публікацыі ад 19 лістапада 2003 года.

За што?

Больш за два гады таму, 10 кастрычніка 2001 года, у "Народнай Волі" пад рубрыкай "Бомонд" была апублікавана заметка аб былой вядучай Беларускага тэлебачання Элеаноры Язерскай "Пять пудов любви я гарантирую».

«...Моя передача не выходит из-за трех человек, которые умудрились превратить Белорусское телевидение в руины», – сказала тады Язерская.

І яна пералічыла прозвішчы тых адказных асоб (уключаючы, канечне, тагачаснага намесніка старшыні Белтэлерадыёкампаніі Рыбакова), па віне якіх усё гэта адбылося. Далей Язерская гаварыла аб тым, чым поўніліся калідоры тэлебачання ў той час: *«На совести этих людей сегодня, говорят, не только смерть юной и талантливой Юли Космачевой, но и экс-председателя телерадиокомпании, честнейшего и порядочнейшего человека Валерия Скворцова».*

Канечне, не мелася на ўвазе прамое забойства кагосьці, падразумявалася, што тая цяжкая маральна-псіхалагічная атмасфера, якая панавала на паверхах кампаніі, адмоўна адбівалася на многіх супрацоўніках.

Пасля з'яўлення інтэрв'ю Элеаноры Язерскай ніякіх абвяржэнняў не было. Толькі праз два гады старшыня НДТРК Я.Рыбакоў вырашыў, што словы Язерскай, якія прыведзены вышэй, не адпавядаюць рэчаіснасці, *"ганьбяць дзелавую рэпутацыю, прыніжаюць гонар і годнасць".* А таму вырашыў прыцягнуць да адказнасці газету "Народная Воля", М.Коктыш і саму Э.Язерскую. У першапачатковым іску Рыбакоў прасіў прызнаць пералічаныя вышэй звесткі не адпавядаючымі рэчаіснасці, што ганьбяць гонар і годнасць і дзелавую рэпутацыю, абавязаць "Народную Волю" апублікаваць абвяржэнне, а астатніх адказчыкаў – прынесці прабачэнні. І больш – ні слова.

Суд першы

26 верасня 2003 года прэтэнзіі Рыбакова разглядаў суд Ленінскага раёна. Вёў справу суддзя **Сяргей ХРЫПАЧ.** За некалькі хвілін да пачатку судовага пасяджэння галоўны рэдактар "Народнай Волі" **Іосіф СЯРЭДЗІЧ** у прысутнасці сведкаў удакладніў у Рыбакова, ці мае той намер выстаўляць дадатковыя патрабаванні да іску. Рыбакоў адказаў, што ніякіх дадатковых патрабаванняў не будзе. Толькі зыходзячы з гэтай "джэнтльменскай" дамоўленасці і было вырашана прызнаць іск – маўляў, ці варта распачынаць шматмесячную цяжбу, калі кожны дзень трэба рабіць газету. Аднак у ходзе судовага пасяджэння прадстаўнік Рыбакова, які сядзеў побач з ім, нечакана шмат для каго з прысутных абвясціў дадатковыя матэрыяльныя патрабаванні: у якасці кампенсацыі маральнай шкоды спагнаць з "Народнай Волі" 200.000.000 рублёў *(каля 100 тысяч долараў),* а з Коктыш і Язерскай – па 20.000.000 рублёў *(каля 10 тысяч долараў з кожнай).*

На абурэнне Іосіфа Сярэдзіча: *"Ягор Уладзіміравіч, як жа вас разумець, мы ж толькі што ў калідоры дамовіліся?!"* – Рыбакоў адказаў: *"Мы ўжо не ў калідоры, а ў зале суда".*

Безумоўна, у такім выглядзе ніхто з адказчыкаў не стаў прызнаваць іск, тым больш што маральныя пакуты Рыбакова ніяк не былі абгрунтаваны. Ды і не цягнуць яго пакуты, на погляд любога цвярозa разважаючага чалавека, на сто тысяч долараў. І ўвогуле, ці былі яны? Па-першае, як вядома, маральныя пакуты ў большасці выпадкаў не толькі кепска адбіваюцца на знешнім выглядзе, але і цягнуць парушэнні нервовай сістэмы, дрэнна ўплываюць на вынікі працы. Выглядаў жа спадар Рыбакоў у судзе нармальна. Па-другое, праз некаторы час пасля той публікацыі Рыбакова павысілі ў пасадзе – ён стаў галавой Белтэлерадыёкампаніі. Па-трэцяе, калі маральныя пакуты Рыбакова былі такімі ж сур'ёзнымі, як і сума, агучаная ў зале суда, значыць, ён як мінімум павінен быў звярнуцца да доктара. Але ніякіх дакументаў і рэцэптаў суду Рыбакоў не прадставіў.

Каб больш сур'ёзна падрыхтавацца да працэсу, галоўны рэдактар газеты "Народная Воля" І.Сярэдзіч, аглядальнік М.Коктыш і былая тэлевядучая Э.Язерская папрасілі суддзю перанесці судовае пасяджэнне і прадаставіць ім час на заключэнне дамоўленасці і правядзенне кансультацый з адвакатамі. У заяўленых хадайніцтвах суддзя адмовіў. Больш за тое, у гэты дзень галоўны рэдактар "Народнай Волі" накіроўваўся ў камандзіроўку ў Польшчу. Аднак і гэтую акалічнасць суддзя палічыў несур'ёзнай.

Адхіліўшы адпаведныя хадайніцтвы, ён прыступіў да разгляду справы **без Сярэдзіча і без адвакатаў.** М.Коктыш і Э.Язерская былі бяссільныя пераканаць суддзю ў тым, што па Канстытуцыі ўсе яны маюць права на юрыдычную дапамогу і хочуць мець адвакацкую падтрымку.

Калі суддзя пакінуў без увагі просьбы адказчыкаў наконт юрыдычнай падтрымкі, яны ў знак пратэсту пакінулі залу пасяджэнняў. "Народная Воля", якая прытрымліваецца прынцыпаў дэмакратыі, не магла дапусціць, каб суд ператварыўся ў судзілішча.

У адсутнасці адказчыкаў справу разглядзелі за пару гадзін. Суд вырашыў *прызнаць звесткі, апублікаваныя ў заметцы "Пять пудов любви я гарантирую", не адпавядаючымі рэчаіснасці, якія ганьбяць гонар, годнасць і дзелавую рэпутацыю Рыбакова. Абавязаць УП "Народная Воля" апублікаваць абвяржэнне гэтых звестак шляхам выкладання рэзалютыўнай часткі рашэння суда ў газете "Народная воля". А таксама ўтрымаць з выдавецкага прыватнага ўнітарнага прадпрыемства "Народная Воля" на карысць Рыбакова маральную шкоду ў памеры 10.000.000 рублёў, з Коктыш і Язерскай – па 1.000.000 з кожнай.*

(Невялікі штрых: прадстаўнік Рыбакова, чалавек з юрыдычнай адукацыяй, заявіў у судзе – я, маўляў, не магу растлумачыць, чым кіраваўся Рыбакоў, вызначаючы суму кампенсацыі. І тут "абгрунтаванне" знайшоў суд – высокая пасада істца. Хоць па Канстытуцыі перад законам, а значыць, і судамі ўсе роўныя.)

Аднак Рыбакова вызначаны судом памер спагнання не задаволіў. І ён напісаў касацыйную скаргу...

Заўважым, у якасці кампенсацыі маральнай шкоды ён запатрабаваў каля ста тысяч долараў з "Народнай Волі" і амаль па дзесяць тысяч – з журналістаў. Тыя, чые дзеці загінулі на Нямізе, да нядаўняга часу прасілі кампенсаваць ім страту блізкіх людзей прыблізна ў такім жа памеры. Аднак беларускі суд адхіліў іх іскі.

"Народная Воля", Коктыш і Язерская ў сваю чаргу таксама падалі касацыйную скаргу з просьбай увогуле адхіліць іск Рыбакова.

Не застаўся абыякавым да судовага працэсу і наступнага рашэння пракурор Ленінскага раёна Мінска, старшы дарадчык юстыцыі **Аляксей СТУК.** Ён напісаў касацыйны пратэст на рашэнне суда Ленінскага раёна. Не ведаем толькі, па якіх прычынах пазней гарадская пракуратура адмовілася ад яго касацыйнага пратэсту.

Суд другі

Скажам шчыра: абвяшчэнне рашэння трох суддзяў Мінскага гарадскога суда шакіравала ўсіх намнога больш, чым вердыкт суддзі С.Хрыпача. Але аб усім па чарзе.

Зачытаўшы ўсе касацыйныя скаргі і пракурорскі пратэст, суддзя **Наталля ЖУПІКАВА** задала некалькі дзяжурных пытанняў Коктыш, Язерскай і Сярэдзічу.

У падтрымку Элеаноры Язерскай і "Народнай Волі" некаторыя супрацоўнікі Белтэлерадыёкампаніі напісалі ліст, у якім распавялі аб складанай маральна-псіхалагічнай абстаноўцы, якая панавала на тэлебачанні ў 2001 годзе. Гэты ліст напярэдадні быў дастаўлены ў Мінскі гарадскі суд, і аб ім не маглі не ведаць суддзі, на долю якіх выпала разглядаць касацыйныя скаргі. У ім, у прыватнасці, ёсць эпізод, на які суддзям належала б звярнуць увагу. Напрыклад (*даём на мове арыгінала.* – ***Рэд.***): **«Отстранение от эфира без всяких аргументированных объяснений со стороны руководства, по наблюдениям коллег, Юля Космачева восприняла как трагедию. Финалом стало самоубийство молодой женщины, которое подавляющее большинство телевизионщиков восприняло как следствие негуманного отношения к ней администрации БТ, и в первую очередь Егора Рыбакова».** І гэта толькі адзін з многіх фрагментаў дакумента, пад якім стаяць подпісы тых, хто працаваў у той час на БТ. Суддзі чамусьці аб гэтым лісце нават не прыгадалі.

Хвілін праз трыццаць пяць пасля пачатку слуханняў у залу неяк дзіўна ўвайшоў галоўны юрысконсульт Белтэлерадыёкампаніі **Вячаслаў ІВАНОЎ.** Суддзі недаўменна пераглянуліся паміж сабой, але дазволілі яму застацца. Праз пару хвілін хтосьці з прысутных абурана вымавіў: "Тут моцна запахла перагарам!" Суддзі, пашаптаўшыся паміж сабой, папрасілі сп.Іванова выйсці, спаслаўшыся на тое, што разгляд справы блізіцца да заканчэння, а яму належала прыходзіць своечасова.

Пракурор гарадской пракуратуры (да жалю, яна не назвалася) не падтрымала касацыйны пратэст свайго калегі Аляксея Стука. Яна заявіла, што ўсё было законна і Ленінскі суд у адносінах да "Народнай Волі", Коктыш і Язерскай вынес правільнае рашэнне.

Што ж, нячаста бывае, каб вышэйстаячая пракуратура адмяняла пратэст ніжэйстаячай. Асабліва калі гаворка ідзе пра нескладаныя рэчы. Не будзем гадаць, чаму ў дадзеным выпадку так здарылася.

Калі суддзя Жупікава зачытала рашэнне судовай калегіі, у зале пачуліся абураныя крыкі... У галоўнага рэдактара "Народнай Волі" не хапіла сіл нават паглядзець суддзям у вочы. На яго твары чыталася: Божа, што робіцца?

Іван ківае на Пятра

А цяпер, шаноўныя чытачы, вяртаемся да ўчарашняга пасяджэння калегіі Вярхоўнага суда. Ягор Рыбакоў, які ўжо працяглы час утрымліваецца ў СІЗА і якому, калі верыць папярэдняй інфармацыі ведамства В.Шэймана, ставяцца ў віну крымінальныя грахі надзвычайнай цяжкасці, не меў магчымасці прысутнічаць у зале суда. Не было і яго адвакатаў. З нашага боку абарона лёгка справілася са сваімі абавязкамі. На любое пытанне суддзяў даваліся вычарпальныя, пераканаўчыя адказы. Але нас адразу насцярожыў пратэст, з якім у судовую калегію звярнуўся намеснік старшыні Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь В.Вышкевіч.

Вось вытрымка з яго (*далей на мове арыгінала.* – **Рэд.**):

«Определение судебной коллегии по гражданским делам Минского городского суда от 17 ноября 2003 г. в части увеличения размера компенсации морального вреда, подлежащего взысканию с Коктыш М.Г. и Езерской Э.А. в пользу истца, ***нельзя признать законным и обоснованным, судебное постановление в этой части следует изменить, исходя из следующего.***

В соответствии с разъяснениями, содержащимися в пункте 20 постановления Пленума Верховного Суда Республики Беларусь от 23 декабря 1999 г. «О практике рассмотрения судами гражданских дел о защите чести, достоинства и деловой репутации», при определении размера компенсации морального вреда ***следует учитывать характер причиненных истцу нравственных страданий,*** *которые оцениваются судом с учетом фактических обстоятельств причинения морального вреда и индивидуальных особенностей истца. При определении размера компенсации морального вреда, причиненного гражданином, суд может учесть его имущественное положение. Во всех случаях при определении размера компенсации морального вреда суды должны учитывать требования разумности и справедливости (п.2 ст.970 ГК).*

Принимая решение об увеличении размера денежной компенсации морального вреда, подлежащей взысканию с Коктыш М.Г. и Езерской Э.А. в пользу истца, суд кассационной инстанции в достаточной степени не исследовал вопрос об имущественном положении указанных ответчиков, свои выводы в этой части не мотивировал.

При таких обстоятельствах с выводами в определении судебной коллегии об увеличении размера денежной компенсации морального вреда, подлежащей взысканию в пользу Рыбакова Е.В. с Коктыш М.Г и Езерской Э.А. с 1.000.000 руб. до 3.000.000 руб. с каждой, согласиться нельзя.

Определение судебной коллегии в этой части подлежит отмене, а решение суда Ленинского района г.Минска от 26 сентября 2003 г. о взыскании с Коктыш М.Г. и Езерской Э.А. в пользу Рыбакова Е.В. денежной компенсации морального вреда в размере 1.000.000 руб. с каждой – оставлению в силе».

Як бачыце, ні слова пра УП "Народная Воля". І калегія пры абвяшчэнні рашэння – таксама ні слова пра "Народную Волю". Дарэчы, як і пра грубейшыя парушэнні працэсуальных норм з боку судоў ніжэйшых інстанцый. Атрымліваецца, што судовая калегія Вярхоўнага суда засталася глухой, абыякавай у адносінах да парушэння яго вялікасці Закона. Калі афіцыйная частка пасяджэння як быццам закончылася, з вуснаў аднаго з суддзяў вырвалася: рашэнне – у межах пратэсту.

Знаёмы прыём: Іван ківае на Пятра.

А на каго будзе ківаць Пётр?

Мы маем на ўвазе старшыню Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь спадара В.Сукалу, да якога мы абавязкова звернемся ў бліжэйшыя дні.

Няўжо і на самай справе нехта "заказаў" "Народную Волю"?

Калі такі чалавек існуе ў рэальнасці, адкажам:

– "Народная Воля" будзе выдавацца, пакуль будзе жыць на гэтай зямлі хоць адзін яе супрацоўнік.

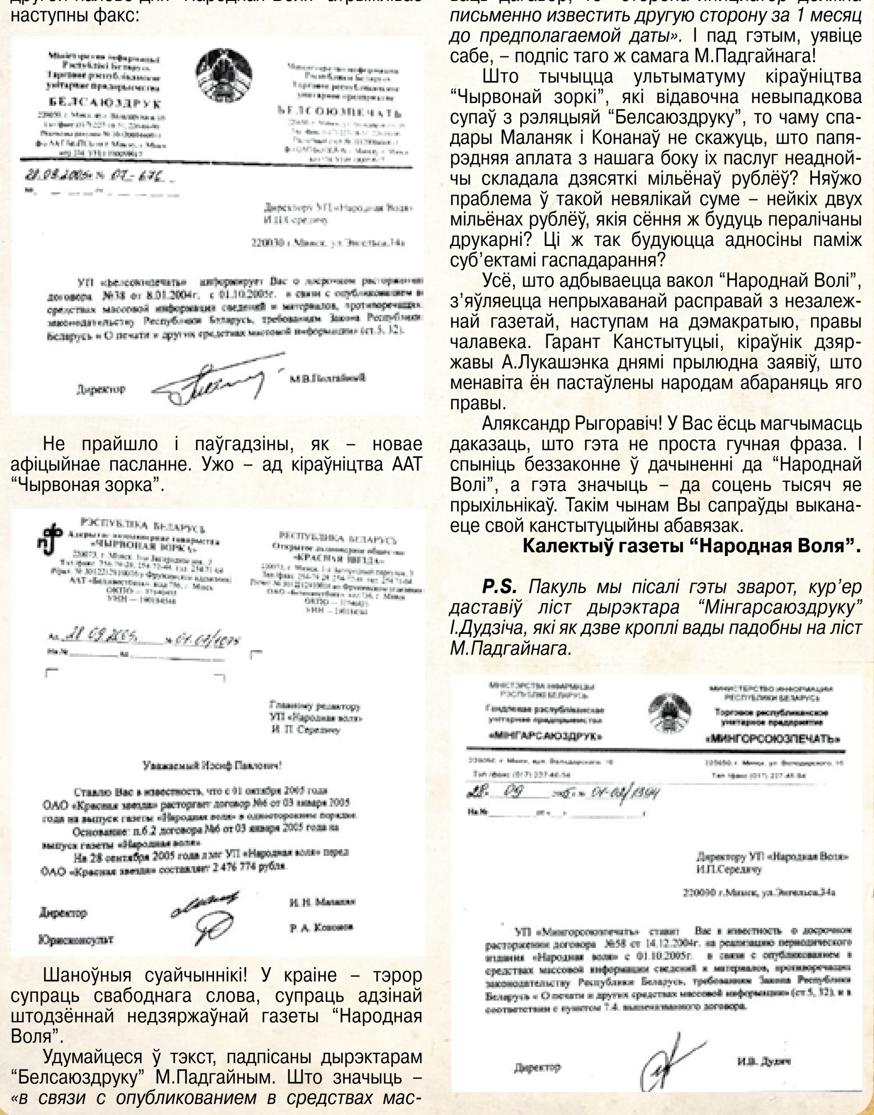
Марына КОКТЫШ.
Іосіф СЯРЭДЗІЧ.

Яны віншуюць «Народную Волю"...

Старонкі памяці («НВ», 2005г., №189)

«Народная Воля» – у смяротнай небяспецы!

[illegible]

[illegible]

Калектыў газеты "Народная Воля".

P.S. Пакуль мы пісалі гэты зварот, кур'ер даставіў ліст дырэктара "Мінгарсаюздруку" І.Дудзяка, які як дзве кроплі вады падобны на ліст М.Падгайнага.

[illegible]

Вялікі дзякуй...

Паважаны Іосіф Паўлавіч! Віншую асабіста Вас, усіх супрацоўнікаў рэдакцыі, нас, чытачоў «Народнай Волі», з 20-годдзем выдання. [illegible] чытачоў [illegible] ых умовах, [illegible]н!

Эдуард ВАСІЛЬЕЎ.

Мінск.

ПАМЯЦЬ

Шчаслівая будзе, казалі...

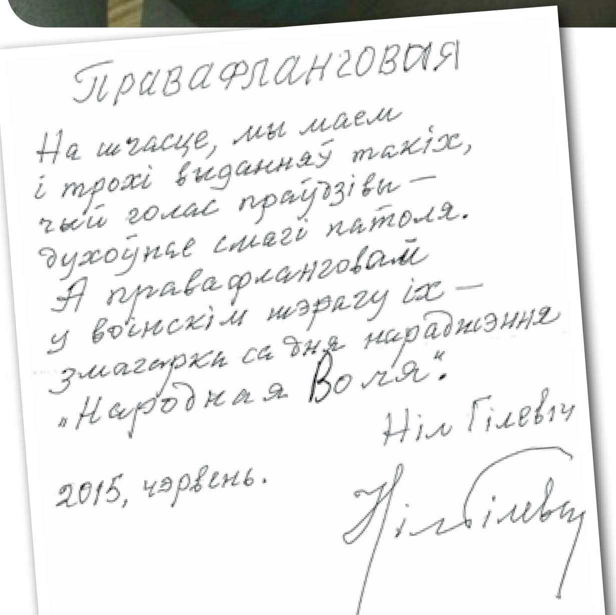
[illegible]

Марыя ЛАЗАВІК, настаўніца гісторыі.

Жабінкаўскі раён Брэсцкай вобласці.

На працягу некалькіх гадоў рэдакцыйныя кабінеты па начах ператвараліся ў "паштовыя аддзяленні". Валанцёры ўкладвалі свежыя нумары газеты ў канверты, і пад раніцу ў велізарных мяхах іх дастаўлялі на канвеер чыгуначнага паштамта, адкуль па пошце газета даходзіла падпісчыкам па ўсёй краіне.

Правафланговая

На шчасце, мы маем
і трохі выданняў такіх,
чый голас праўдзівы –
духоўнае смагі натоля.
Я правафланговым
у воінскім шэрагу іх –
змагарки са дня нараджэння
«Народная Воля».

Ніл Гілевіч

2015, чэрвень.

Паклон табе ад ветэрана!

О, як імкліва час бяжыць,
Ўжо дажылі да юбілею.
"Народнай Волі" дваццаць год –
Падзея дык падзея!

На годным шляху да святла
Ты ўсякае спазнала.
Цябе душылі – ты ізноў,
Як птушка Фенікс, ажывала.

І годна голас твой гучаў
Заўжды – ты не маўчала.
На ўсё, што робіцца наўкол,
Ты вочы адкрывала.

Табой я, любая газета,
Сяброўствам нашым ганарусь.
Адна у нас святая мэта –
Каб прыгажэла Беларусь!

Жыві, мацуйся надалей,
Паклон табе ад ветэрана.
Дай Бог, каб здзейснілася ўсё,
Што нам жадана і чакана!

Фелікс ШКІРМАНКОЎ, ветэран Вялікай Айчыннай вайны.

г.Слаўгарад.

Алесь НЯЎВЕСЬ

Булгакаў напісаў: "Ніколі
Савецкіх не чытай газет..."
Затое без "Народнай Волі"
Спазнаць складана гэты свет.

Дзякуй, што Вы ёсць!

Дарагія, паважаныя, вельмішаноўныя Іосіф Паўлавіч і калектыў маёй адзінай, любімай газеты!

Са святам, з вялікім святам віншую і вас, і сябе таксама! З 20-годдзем Вашага подзвігу! Так, я не агаварылася, сказаўшы гэта слова, бо тое, што Вы зрабілі за 20 гадоў у неймаверна цяжкіх умовах, нельга назваць па-іншаму.

Вы, паважаны галоўны рэдактар, згуртавалі вакол сябе калектыў прафесіяналаў-журналістаў, людзей палымянай адданасці ў змаганні за найвышэйшыя ідэалы – праўду, адкрытасць, свабоду, за вольную, шчаслівую Беларусь. Чаго гэта Вам каштавала і каштуе, мы, чытачы, прыхільнікі газеты, добра разумеем і падзяляем усе Вашы памкненні, Ваша бачанне выхаду з цемры на святло, на вольнае, заможнае жыццё. Многія артыкулы на старонках газеты – проста шэдэўры, зорны россып імён.

Дзякуй, мае родныя, за шчасце чытаць газету, за тое, што Вы ёсць! Я нізка схіляю галаву перад Вамі і люблю Вас! Жыве "Народная Воля"! Жыве Беларусь!

Ірына КАРМАНОЎСКАЯ.

Мінск.

Дзве волі

Дарагі Іосіф! Віншую цябе і тваю газету, створаную тваёй воляй, несакрушальнай энергіяй і непахіснай верай у Беларусь! Пройдзе яшчэ 20, яшчэ і яшчэ, а тое, што ты і «Народная Воля» зрабілі для Беларусі, не толькі застанецца ў яе гісторыі, але і працягнецца ў ёй. Бо твая «Народная Воля» з'яўляецца адбіткам і натхняючым прыкладам той волі, якая заўжды жыве ў народзе, хай сабе і не заўжды відавочна...

Жыве «Народная Воля»! Жыве воля народа! Жыве Беларусь!

Сяргей ВАГАНАЎ.

ПРАПАНОВА

Расплюшчыла вочы...

Што б мы рабілі, як бы выглядалі ва ўласных вачах, калі б не калектыў нашай народнай газеты?

Віншую з 20-годдзем, з вялізнай колькасцю абуджаных да Свабоды беларусаў, якім расплюшчыла вочы "Народная Воля"! Шчыры дзякуй, спадар Іосіф Сярэдзіч! Сабраў моцны, найлепшы атрад журналістаў, такіх як Святлана Міхайлаўна Калінкіна, Святлана Ульянаўна Кліменценка, Марыя Эйсмант, Любачка Лунёва і іншыя, прабачце, усіх зараз не пералічу. І даказаў, што беларусы – мудры народ.

Алег ГАЕЎСКІ.

Перамога вольнага слова!

Шаноўныя калегі!

Паважаныя чытачы!

Для грамадскага аб'яднання "Беларуская асацыяцыя журналістаў" 20-гадовы юбілей "Народнай Волі" – бясспрэчны доказ перамогі вольнага слова над словам цэнзураваным, сапраўднай і сумленнай журналістыкі – над эрзацам прыслужніцка-прапагандысцкага прадукту.

Гэта знак здольнасці беларускага грамадства да развіцця і дэмакратычных перамен, бо колькасць чытачоў, падпісчыкаў, сяброў "Народнай Волі" расце насуперак маштабным і часам вычварэнскім намаганням разнастайных цяперашніх уладных адміністрацый.

Чытачы не аднойчы баранілі сваю газету – ажно да пікетаў на вуліцах і плошчах.

Газета штодня бароніць іх – і ад вялікай ідэалагічнай хлусні, і ў "малых" канкрэтных справах, с надзеяй вырашыць каторыя людзі ідуць у "Народную Волю" бясконцай чарадой.

"Народная Воля" часцяком вырашае праблемы, за якія не бярэцца ніводная з нібыта магутных і адказных інстанцый – і людзі паважаюць газету за гэтую бясспынную працу-барацьбу, за сумленнасць, прынцыповасць.

Журналісты, што працуюць у "Народнай Волі", зрабілі слаўнымі не толькі асабістыя імёны – яны робяць славу беларускай журналістыцы, нашай прафесіі. Іосіф Сярэдзіч, што сабраў такі высокапрафесійны і баявіты калектыў, варты глыбокай павагі і за асабістую нязломнасць.

"Народная Воля" будзе існаваць у Беларусі, нават калі газету давядзецца дастаўляць сюды паветранымі шарамі!" – сказаў неяк Сярэдзіч у час перадолення чарговых чынавенскіх бар'ераў.

Дзякуй галоўрэду за тое, што слова сваё стрымаў!

Жыве "Народная Воля"!
Жыве Беларусь!

ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў".

З юбілеем нашай любай «ластаўкі»!

Паважаныя супрацоўнікі "Народнай Волі"! Віншую Вас з юбілеем нашай любай "ластаўкі"! Вось ужо 20 гадоў яна нясе ў маю хату праўдзівае слова, святло і радасць.

Дзякуй Вам! Здароўя, дарагія, і поспехаў у працы на доўгія гады!

Яніна ДЗЕДАВЕЦ, жыхарка Мінска.

СРОЧНО В НОМЕР!

Выдержим, выстоим, победим!

Когда это было? Июль 1995 года. Где-то на окраине Минска, куда добраться было непросто, расположилось «гнездо» разогнанной «Народной газеты» с ее неугомонным редактором, отлученным от должности президентским указом. Не сдался, не успокоился, а восстал из пепла, создал независимую газету.

Сколько раз существование этой газеты висело на волоске, держалось на одном неукротимом стремлении жить, нести людям правду! И люди – читатели «НВ» – сбрасывались «по рублю», и газета продолжала выходить. И так каждый день, каждый номер как последний.

И сейчас «НВ» – с нами, а мы – с «НВ». Мы – одна семья.

Время не властно над «НВ», как и «непогода» в нашей стране. Выдержим, выстоим, победим!

От многотысячной армии читателей и от себя лично поздравляю всех «народовольцев» со знаменательной датой! Желаю и дальше быть трибуной свободы слова в Беларуси.

Жыве «Народная Воля»!

Михаил ПАСТУХОВ, автор и читатель «НВ».

Рыцарам сумлення і свабоды...

Час стагоддзі, як касой, сцінае,
Веры, царствы, догмы йдуць да ценяў...
Ўсё мінае – Гонар не мінае,
Бо народжаны адным сумленнем.

Калі сонца выб'ецца з туману,
Толькі іх і ўспомніць хор народаў,
Воінаў сваіх, святых і зраненых,
Рыцараў сумлення і свабоды.

Хацелася б нагадаць гэтыя радкі У.Караткевіча, якія ён прысвяціў В.Быкаву. І пажадаць плёну на творчай ніве ўсім, хто дапамагаў сваёй працай у «Народнай Волі» сонцу выбіцца з туману!

Ігар ЧАРТКОЎ.

Юбілей, якім ганарышся

У дні, калі выходзіць газета, мой муж Генадзь Мікалаевіч ранічкай, а палове восьмай, ужо ля кіёска. Гэта стала традыцыяй.

І калі я чытаю "Народную Волю", перад вачыма першнаперш паўстае ўвесь калектыў – напачатку жанчыны: Святлана Калінкіна, Святлана Кліменценка, Марыя Эйсмант, Марына Коктыш, Любоў Лунёва, Алена Малочка – прыгажуні, разумніцы. А за імі хай і не шматлікі, але надзейны мужчынскі тыл – Алесь Сівы, Віталь Гарбузаў, Раман Васюковіч, Дзяніс Марціновіч.

І, вядома ж, наперадзе гэтай моцнай каманды – беларускі зубр Іосіф Сярэдзіч.

Можа, хто скажа: "Ну і параўнала! Росту не хапае". Але характар, чалавек-змагар, які літаральна кідаецца на абарону газеты! Калі яго бачу, успамінаю "Песню пра зубра" Міколы Гусоўскага.

І спецыяльныя карэспандэнты – упоравень з усім калектывам: Лявон Баршчэўскі, Аляксандр Цынкевіч, Аляксандр Фядута! У кожным выпуску атрымліваем адказ на любыя пытанні.

20 гадоў нашай любімай "Народнай Волі", якая бароніць правы беларусаў, нашу незалежнасць. І два дзесяцігоддзі ўладзе Аляксандра Лукашэнкі, якая як быццам таксама стаіць на абароне незалежнасці краіны. Але якія розныя шляхі! Таму і фініш гэтых шляхоў будзе розны.

З юбілеем, "Народная Воля"!

Творчага плёну, здароўя, народнай любові і павагі. І абавязкова дачакацца Волі і не губляць "Народную Волю"!

Зінаіда БАНДАРЭНКА, народная артыстка Беларусі.

ПРАПАНОВА!

Якая мелодыя гучыць у вашых мабільніках?

Амаль кожны ўладальнік мабільнага тэлефона "запампаваў" у апарат нейкую музыку. Якая яна? Возьмем тых, хто выстаўляе сябе прыхільнікам беларушчыны, – кіраўнікоў розных, з дазволу сказаць, партый, рухаў, аб'яднанняў, іх ідэолагаў і тэарэтыкаў, прапагандыстаў і г.д. Ні разу і нідзе я не пачуў, каб іх сотавікі, калі на іх паступаюць званкі, адгукнуліся мелодыямі ці то "Люблю наш край – старонку гэту..", ці то "Магутны Божа – ўладар Сусветаў...", ці то "Мы выйдзем шчыльнымі радамі...", ці то яшчэ якой папулярнай цудоўнай роднай мелодыяй, якіх у Беларусі незлічоная колькасць.

Пытаюся: "Дзе ж ваша беларускасць? Чаму не ствараеце апазнавальна-агітацыйную плынь, якую можна было б пачуць і адчуць у транспарце, у якой-небудзь аўдыторыі, на сходзе, проста на вуліцы ці яшчэ дзе?! Якой можна было б пакрыць усю Беларусь! Вядома, калі ў вашых сэрцах штосьці беларускае ёсць, дык чаму яго няма ў вашых сотавіках?! Не дараслі?! Не даўмеліся?! Розуму не хапіла?! А можа, проста няма патрэбы?!" Адказу ўцямнага на гэтыя пытанні няма. Праўда, чуў я, што ў гісторыка і пісьменніка Уладзіміра Арлова з гэтым усё ў парадку. Дык бярыце з яго прыклад!

Яўген ГУЧОК, паэт, публіцыст.

США–ВЬЕТНАМ

Историческая встреча

Через 40 лет после окончания войны во Вьетнаме президент США **Барак ОБАМА** и руководитель вьетнамской компартии сидели друг напротив друга в Овальном кабинете, говоря о «необыкновенном прогрессе», достигнутом в отношениях между двумя бывшими противниками.

«Конечно, история отношений между нашими странами в XX веке была непростой, и до сих пор между двумя странами существуют значительные различия в политической философии и политических системах. Однако, я думаю, благодаря усилиям наших лидеров, представляющих обе партии, и лидеров Вьетнама мы наблюдаем формирование конструктивных отношений, основанных на взаимном уважении, в интересах народов обеих стран», – заявил президент Обама.

Президент принял генерального секретаря ЦК Коммунистической партии Вьетнама Нгуена Фу Чонга, прибывшего с визитом в США в ознаменование 20-летней годовщины нормализации отношений между Вашингтоном и Ханоем. *«Двадцать лет назад мало кто мог представить себе, что может состояться интересная содержательная встреча между генеральным секретарем Коммунистической партии Вьетнама и президентом Соединенных Штатов»,* – сказал вьетнамский лидер.

КОРОТКО

Самые безопасные города мира

Есть на свете пять городов, жители которых могут спокойно прогуливаться хоть глубокой ночью и оставлять свой лэптоп где угодно без присмотра. Это Осака, Амстердам, Сидней, Сингапур, Стокгольм.

Берлускони признан виновным в подкупе сенаторов

Бывший премьер-министр Италии Сильвио Берлускони признан виновным в подкупе сенаторов и приговорен к трем годам лишения свободы. Суд признал, что в результате подкупа экс-премьер переманил ряд сенаторов и спровоцировал правительственный кризис, в результате которого ушел в отставку премьер-министр Романо Проди, а Берлускони вновь пришел к власти.

Ранее Берлускони уже был осужден по различным статьям, в том числе за уклонение от уплаты налогов и за сексуальные отношения с несовершеннолетними.

В ООН обнародован проект резолюции по созданию трибунала по крушению Boeinga под Донецком

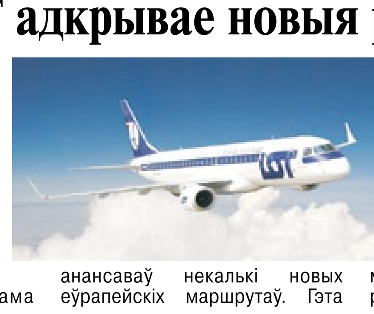
Делегация Малайзии в ООН распространила проект резолюции Совета Безопасности с требованием сформировать международный трибунал для независимого расследования дела о сбитом в июле прошлого года над территорией Украины Boeing 777, сообщает издание The Edge со ссылкой на AFP.

В проекте документа говорится, что СБ ООН должен *«сформировать международный трибунал с единственной целью – добиться судебного преследования тех, кто несет ответственность за преступление, связанное со сбитым самолетом авиакомпании Malaysia Airlines, совершавшим рейс MH17 17 июля 2014 года»,* передает «Интерфакс».

По мнению Малайзии, трибунал станет *«эффективной гарантией независимого и беспристрастного процесса расследования»,* поскольку то, что авиалайнер был сбит, стало *«угрозой международному миру и безопасности».*

У СУСЕДЗЯЎ

LOT адкрывае новыя рэйсы

У той час як многія скардзяцца на крызіс, Польскі нацыянальны авіяперавозчык адкрывае новыя трасы. Ён у першую чаргу робіць стаўку на далёкія рэйсы. Гаворка ідзе пра азіяцкія краіны. У студзені адправіцца першы самалёт у Токіа, потым у Сеул і Бангкок.

Перавозчык таксама анансаваў некалькі новых еўрапейскіх маршрутаў. Гэта Венецыя, Афіны, Ніца і Бейрут. LOT адновіць таксама палёты ў Белград, Дзюсельдорф і Заграб.

Авіякампанія таксама хоча павялічыць частату палётаў у Паўночную Амерыку.

Польскія авіялініі да 2020 года плануюць перавозіць 10 млн пасажыраў у год, што ў два разы больш, чым цяпер.

ЭКЗОТИКА

Туристам предложили 10-дневную поездку по железным дорогам Северной Кореи

Китайская турфирма Koryo Tours предложила туристам 10-дневное путешествие по железным дорогам Северной Кореи. Стоимость путешествия, которое стартует 2 октября, составит 2890 евро.

Тур включает в себя перелет из Пекина в Пхеньян, размещение в отелях, питание и услуги гидов. Отмечается, что путешественникам придется дополнительно оплатить визовый сбор, который составляет 50 евро.

Особый акцент в объявлении турфирмы делается на том, что поездка пройдет в оригинальных вагонах 1970-х годов (в стране их используют до сих пор).

В середине мая сообщалось, что британское агентство Young Pioneer Tours предложило туристам побывать на пляжах Северной Кореи.

Понятна цель турне по Северной Корее – до какой нищеты довела страну диктаторская система.

ЭВРИКА!

Ученые: искусственный интеллект может быть опасен

Институт будущего жизни объявил, что истратит пожертвование в размере 10 млн долларов, полученное от известного предпринимателя Элона Маска, на финансирование 37 научных проектов по контролю над искусственным интеллектом. *«Существуют причины полагать, что нерегулируемые и бесконтрольные разработки могут привести к опасным последствиям как из-за безответственных правительств, так и ввиду беспрецедентных возможностей таких систем»,* – заявил представитель Оксфордского университета Ник Бостром.

ФОТАФАКТ

Па сэрца ў крыві Украіна, па вочы ў слязах Беларусь...

На могілках у вёсцы Сцяг працы пад Гомелем урачыста адкрылі помнік герою Нябеснай Сотні, беларусу Міхаілу Жызнеўскаму. Грошы на помнік збіралі па ўсёй краіне.

На помніку высечана эпітафія **Эдуарда Акуліна** – чатырохрадкоўе выбрала сям'я Жызнеўскіх з усіх прапанаваных паэтам:

Калі забіваюць сына –
Ня здацца сябе прымусь...
Па сэрца ў крыві Украіна,
Па вочы ў слязах Беларусь...

Аўтар помніка – скульптар Аляксандр Шатэрнік.

ГРЕЦИЯ–ЕС

Решающий саммит состоится 12 июля

Сохранение Грецией места в еврозоне во многом зависит от результатов намеченного на 12 июля саммита стран ЕС. Канцлер ФРГ **Ангела Меркель** настаивает на представлении Афинами детального плана греческих реформ.

У ІХ

За што былы віцэ-маршалак атрымаў вялікі штраф?

Былы віцэ-маршалак Падляскага ваяводства **Валенты Карыцкі** прыйшоў на працу п'яны. Суд даказаў віну чыноўніка і пакараў яго штрафам у памеры 4 тысяч злотых.

Валенты Карыцкі спачатку не прызнаваў сваю віну. Ён сцвярджаў, што прыехаў у той дзень на працу па дакументы. Пры гэтым ён хацеў напісаць заяву на адпачынак, але не паспеў, бо ў калідоры яго сустрэў мясцовы журналіст, які адчуў пах алкаголю і выклікаў паліцыю.

Суд довадам спадара Карыцкага не паверыў. На відэазапісе было бачна, як чыноўнік выйшаў з будынка ўправы, паліцыянты захацелі праверыць алькатэстарам утрыманне алкаголю ў яго арганізме. Пасля таго як Карыцкі адмовіўся, яго даставілі ў камісарыят. Там тэст паказаў, што ў крыві мужчыны ўтрымліваецца 1,3 праміле алкаголю.

СТОП-КАДР

8–9 июля в Уфе прошли мероприятия саммитов БРИКС и Шанхайской организации сотрудничества. Российский фотограф Илья Варламов зафиксировал, как город на скорую руку готовили к саммиту.

Старонкі памяці («НВ», 2005г., №196)

САЛІДАРНАСЦЬ

Цывілізаваны свет разам з «Народнай Воляй»!

6 кастрычніка офіс "Народнай Волі" наведаў шэраг кіраўнікоў дыпламатычных місій. Сярод іх былі Надзвычайныя і Паўнамоцныя Паслы Злучаных Штатаў Амерыкі, Вялікабрытаніі, Германіі, Францыі, Чэхіі, Славакіі, Балгарыі, Румыніі, намеснікі кіраўнікоў дыпмісій Польшчы, Літвы, Латвіі.

Брайан БЕНЭТ, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Вялікабрытаніі, краіны, якая зараз старшынствуе ў Еўрапейскім Саюзе, перадаў Дэкларацыю Старшынства ад імя ЕС у сувязі з той ганебнай кампаніяй пераследу, якую беларускія ўлады разгарнулі супраць "Народнай Волі". Ад імя заходняга дыпламатычнага корпусу ў Беларусі брытанскі амбасадар выказаў абсалютна цвёрдую падтрымку калектыву газеты ў яго паслядоўным змаганні за каштоўнасці дэмакратыі. Дыпламаты адзінагалосна заявілі аб тым, што краіны Захаду не ўхваляюць гвалтоўныя дзеянні беларускіх улад па ўдушэнні адзінай у краіне штодзённай незалежнай газеты "Народная Воля".

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Злучаных Штатаў Амерыкі **Джордж КРОЛ** падкрэсліў, што яго краіна, не зважаючы на адлегласць, была, ёсць і застанецца надалей паслядоўнай прыхільніцай дэмакратыі ў Беларусі. "Народная Воля" можа разлічваць на падтрымку ў цяжкі для яе час.

Прамова Крола асабліва ўразіла журналістаў, усіх супрацоўнікаў газеты: гучала яна па-беларуску. Чалавек, які мала знаёмы са славянскім моўным кантэкстам, роднай мовай якога з'яўляецца англійская, не палічыў для сябе немагчымым авалодаць мовай народа, да якога ён часова прыехаў у якасці дыпламатычнага прадстаўніка вялікай краіны. Прычым авалодаў узорна і ганарыцца гэтым.

Дыялог, які адбыўся ў газеце "Народная Воля" паміж яе калектывам і дыпламатамі, засведчыў: газета знаходзіцца ў надзвычай складаным становішчы, але дыягназ, які нехта прагне пачуць, ніколі не прагучыць – газета не памрэ. Не памрэ таму, што яна патрэбна людзям, патрэбна вялікай справе, звязанай з нацыянальна-культурным адраджэннем Беларусі.

Галоўны рэдактар газеты **Іосіф СЯРЭДЗІЧ** распавёў дыпламатам і журналістам аб тым, як пэўныя сілы імкнуцца задушыць свабоднае слова, якія штучныя перашкоды даводзіцца пераадольваць газеце на шляху да чытача. Разам з тым галоўны рэдактар падкрэсліў, што змаганне беларускай і міжнароднай грамадскасці за існаванне і дзейнасць адзінай у краіне штодзённай незалежнай газеты – рэч абсалютна прынцыповая. "Народная Воля" не толькі глыток чыстай вады, яна яшчэ і ідэйны, і маральны арыенцір для ўсіх, хто жадае вярнуць у краіну прыстойны еўрапейскі лад жыцця, адрадзіць нацыянальна-гістарычныя каштоўнасці беларусаў, у каго не памерла надзея і ўпэўненасць у тым, што 2006 год стане годам аднаўлення дэмакратыі ў Беларусі.

Па словах дыпламатаў, якія прысутнічалі на сустрэчы, згаданая Дэкларацыя Старшынства ад імя Еўрапейскага Саюза – толькі адзін з крокаў краін Захаду ў іх імкненні абараніць свабоду слова ў Беларусі, стварыць перадумовы для вяртання краіны ў рэчышча палітычнай культуры дэмакратычнага кшталту. Наперадзе – цэлы шэраг захадаў, якія будуць рабіцца дзеля таго, каб спыніць наступ на незалежную беларускую прэсу, яе флагмана – "Народную Волю".

На развітанне высокія госці "Народнай Волі" выйшлі на ганак будынка, дзе месціцца газета, зрабілі агульны з журналістамі і галоўным рэдактарам здымак. Як заўважыў адзін з амбасадараў: "На памяць аб тым, як "Народную Волю" ўсім светам ратавалі і выратавалі".

Вячаслаў КАЗЛОЎСКІ.

ПИСЬМА С КРЕЩАТИКА

Александр ФЕДУТА

Греческие грабли для Украины

История с греческим дефолтом, бурно обсуждаемая мировыми средствами массовой информации, освещается и в Украине. В конце концов Украина – тоже часть мирового сообщества и мировой экономики. Но о том, что кризис в Греции усугублен популистскими действиями победивших на парламентских выборах сил, украинские политики стараются не вспоминать. Наверное, потому, что сами намерены укрепить свои позиции как раз благодаря популистским решениям.

2 июля Верховная Рада приняла большинством голосов Закон 1558-1. Нам с вами, уважаемые читатели, это ни о чем не говорит. Просто законопроекты имеют свою нумерацию, и даже самые одиозные из них потом входят в историю именно под номерами. Закон 1558-1 – о реструктуризации валютных кредитов населения Украины.

Проблема проста. Значительное число вкладчиков, пользуясь стабильностью гривны, взяли в свое время валютные кредиты еще при курсе 5,05 за доллар. Даже когда гривна была относительно устойчива (от 8,8 до 10 гривен за доллар), было понятно, как эти кредиты отдавать. Но уже правительство Николая Азарова начало медленно ослаблять позиции гривны: слишком крепкая национальная валюта вредила экспорту национальной продукции. Потом пришел Майдан. Потом Россия откусила Крым. Потом начался конфликт в Донбассе. Курс прыгал вплоть до 40 гривен за доллар, пока не успокоился на уровне 21–22 гривны.

Вот тут и выяснилось, что отдать валютный кредит попросту невозможно. Потому что купить валюту по новому курсу – значит заплатить значительно больший процент, чем тот, под который ты брал кредит у банка. Вкладчики заволновались и начали давить на депутатов: разрешите нам вернуть кредиты в гривнах, но по старому курсу.

В Верховную Раду на последних выборах пришло много новых людей. Можно, конечно, этому радоваться. Но вот сидит в Раде знаменитый козак Гаврилюк с депутатским мандатом. На Майдане он вел себя мужественно. Даже тогда, когда «беркутовцы» – бойцы украинского спецназа – раздели его догола на лютом январском морозе, держался и не отказывался от своих убеждений. Избиратели вручили ему мандат: иди и столь же мужественно отстаивай наши интересы в Раде.

Он и проголосовал. Потому что красиво ведь звучало: нужно помочь несчастным и обездоленным людям вернуть кредиты. И не он один проголосовал именно с такой мотивацией.

Это было 2 июля. А 3 июля депутаты начали читать комментарии в социальных сетях и на форумах под статьями о принятом законе. И схватились за голову. Реализация закона повлечет за собой убытки для всей банковской системы страны в размере 100 миллиардов гривен. То есть пострадают не проклятые банкиры, а другие вкладчики – те, кто кредитов не брал. Вся страна будет расплачиваться.

И депутат Михайло Гаврилюк начал каяться, фигурально выражаясь, посыпать свою чубатую голову пеплом и пытаться отозвать свой голос. И не он один.

Руководитель фракции Блока Петра Порошенко в Раде, бывший министр внутренних дел и бывший политзаключенный Юрий Луценко назвал принятие закона катастрофой и в знак протеста подал заявление об отставке со своего поста. Министр финансов Наталия Яресько в «Фейсбуке» обратила внимание на то, что ущерб от принятия закона превысит общий объем трат на оборону и безопасность Украины в 2015 году. Начались призывы к президенту наложить вето на злосчастный закон.

В чем же дело? Почему его приняли?

Часть депутатов, похоже, и впрямь не сориентировалась. На профессионализм парламентских новичков действительно много нареканий. Но другие, более опытные, политики действовали вполне сознательно.

Социологические опросы показывают: идет неуклонное падение рейтинга правящей коалиции. Будь завтра выборы – сохраняется крайне малая вероятность того, что партия Арсения Яценюка «Народный Фронт» сохранит свои позиции и вообще попадет в парламент. Лидирует по-прежнему Блок Петра Порошенко, но и процент голосов, которые готовы отдать президентской партии избиратели, значительно ниже, чем год назад. Падает рейтинг партии львовского мэра Андрея Садового «Самопомощь»: социологи говорят, что даже сами львовяне недовольны бездействием этой политической силы. Зато укрепляют свои позиции вроде бы и находящиеся в правящей коалиции, но усердно критикующие действия правительства Радикальная Партия Олега Ляшко и «Батьковщина» Юлии Тимошенко.

В этих условиях кризис экономический легко может трансформироваться в политический и привести к изменению состава правящей парламентской коалиции. Оппозиционный Блок – остатки Партии Регионов, отмежевавшиеся от своего бывшего лидера Виктора Януковича, коротающего досуг в российском Ростове-на-Дону, хоть завтра готов предложить своих кандидатов на посты членов правительства. Тимошенко и Ляшко не скрывают своих личных амбиций. Одним словом, в воздухе носится запах возможных досрочных выборов в Верховную Раду.

Кто и чего стоит, политические силы реально увидят на предстоящих осенью местных выборах. В Украине местные рады далеко не безвластны, и в условиях конфронтации, с назначаемыми из Киева губернаторами могут и зубы показать. Мэров городов и вовсе избирают. Отсюда и откровенная готовность политических партий голосовать за популистские законы: ответственность в этом случае перекладывается на плечи президента Порошенко, которому придется использовать право вето. Он, вероятнее всего, право это в данном конкретном случае использует. Однако – сколько можно?

Говорят, что история – это та школьная дисциплина, учебник по которой все читают с удовольствием, но уроков никто не извлекает. Новейшая история – тем паче. Вот и греческий кризис стал тем примером, который, похоже, украинскую политическую элиту ничему не научил. Так сказать, чужие грабли. А пока сам на собственные грабли не наступишь – выводов не сделаешь.

Будем, однако, надеяться на лучшее. Хотя и у белорусов богатейший опыт использования граблей не по назначению.

МИРОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ

Бедняков стало меньше

Число людей, живущих за чертой бедности, за последние четверть века сократилось вдвое; число ВИЧ-инфицированных уменьшилось на 40%; достигнуты большие успехи в борьбе с детской и материнской смертностью, – такое заключение сделала ООН, подводя итоги программы «Цели развития тысячелетия».

ПАРТНЁРСТВА

Параненыя, але не зламаныя

Міжнароднае грамадскае аб'яднанне «Узаемаразуменне» створана для падтрымкі былых ахвяр фашызму на тэрыторыі Беларусі, Украіны і Расіі. Вельмі часта яны, зараз ужо вельмі пажылыя людзі, якія перажылі глыбокія траўмы ў дзяцінстве, сёння знаходзяцца ў няпростых жыццёвых умовах. Часцяком ім не хапае неабходнага медыцынскага забеспячэння, а то і проста грошай на жыццё. Бундэстаг яшчэ ў 2000 годзе прыняў закон аб выплатах кампенсацый былым вязням фашызму, і менавіта ў гэтых мэтах быў створаны нямецкі фонд «Памяць, адказнасць і будучыня». Былым прымусовым работнікам ён аказвае падтрымку не толькі фінансавую, але і маральную, бо людзям старэйшага ўзросту вельмі важна падзяліцца перажытым з малодшымі пакаленнямі.

Да Дня незалежнасці Беларусі грамадскае аб'яднанне «Узаемаразуменне» за кошт фінансавай падтрымкі нямецкага фонду «Памяць, адказнасць і будучыня» сабрала ў Мінску сваіх актывістаў з усіх абласцей краіны, каб павіншаваць іх са святам, а таксама ўручыць гасцям памятныя сувеніры. «Вашы лёсы зраненыя, але дух не зламаны, – сказала старшыня праўлення МГА «Узаемаразуменне» Анжаліка Аношка. – Сёння вы звязаны агульнай справай – знаходзіце сілы і магчымасці дапамагаць адзін аднаму. Мяне захапляе, што вы, нягледзячы на ўзрост, такія актыўныя і так шмат робіце для іншых людзей, рэалізуючы свае праекты ў партнёрстве з намі. Жадаю вам доўгіх гадоў жыцця, моцнага здароўя і мірнага неба над галавой!»

На сустрэчу з былымі ахвярамі нацызму прыехалі Часовы Паверыны ў Справах Федэратыўнай Рэспублікі Германія ў Рэспубліцы Беларусь Хольгер Рапіёр і прадстаўнік Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь Дзмітрый Курылік.

Антон ВОЛКАЎ.

ПЕРАЖЫТАЕ

Неба ў дроце

Святлана КАЛІНКІНА

Бабуля неяк расказала пра найвялікшы жах свайго дзяцінства.

Да іх у вёску прыйшла багамолка і прынесла страшэнныя навіны, што недзе там, ужо недалёка, пачаўся канец свету. І страшна будуць мучыцца людзі, чыстага неба не пабачаць. Бо неба тое ўжо пачалі зацягваць дротам. І няўмольна насоўваецца гэтая навала на тутэйшыя вёскі, кіламетр за кіламетрам.

“Далібог, сваімі вачыма бачыла”, – клялася багамолка...

Мая бабуля, дзяўчо тады, ад страху плакала начамі. Ды і некаторыя дарослыя галасілі, гледзячы на аблокі. Неба?! Дротам?! Як гэта?! Лепш ужо і не выжыць, каб доўга не мучыцца!

Аказалася, у вёскі вялі электрычнасць.

Цяпер, бывае, гляджу я на тых, хто не дае жыцця незалежным СМІ, спрабуючы прымусіць усіх да “адзіна правільнай праўды”, і бачу тую багамолку з бабуліных кашмараў. Свабоднага слова яны баяцца, проста як нейкага вар'яцтва. Каб кожны мог гаварыць і пісаць тое, што думае, што лічыць неабходным, – у іх светапогляд гэта не ўкладваецца. Для іх гэта немагчыма. Жах! Канец свету!

Сапраўднае нашэсце “багамольцаў” было на рэдакцыю, калі мы надрукавалі ўспаміны Іллі Копыла “Нябышына. Вайна”. Ваенны пенсіянер, ён сустрэў вайну падлеткам і апісаў, што бачыў, што помніў, што перажыў. Пасля гэтага пачалося такое, нібы чалавек не свае ўспаміны надрукаваў, а перапісаў за апосталаў Святое пісанне.

Спачатку на нас нацкавалі БРСМ.

Дэлегацыя абураных маладых камісараў прыйшла ў рэдакцыю з флэш-мобам: урачыста ўручыць нам кнігі “Памяць”, каб мы ведалі “праўдзівую праўду” пра вайну.

Цікаўлюся:

– Ілля Копыл пісаў пра тое, што сам бачыў і сам перажыў. А вы адкуль “праўдзівую праўду” ведаеце? З кіно? З кніжак?

– Мой дзед быў у партызанах, – адказвае адзін. – Як вы сёння можаце пісаць, што партызаны забівалі мірных жыхароў?! Як вы можаце ачарняць памяць майго дзеда, ачарняць партызанскі рух? Як можаце працаваць у нашай рэспубліцы-партызанцы?! Вы не “Народная Воля”, вы – “Антынародная воля”.

– Але ж праўда – яна і ёсць праўда. І ў любым выпадку праўда – гэта лепш, чым казкі пра вайну, якімі нас доўгія гады кармілі і ў якія ніхто не верыў. Вы асабіста супраць праўды?

– Праўда вось тут надрукавана, – хлопцы паказваюць на таўшчэзныя, афіцыйныя кнігі “Памяць”. – Спецыяльна для вас прынеслі. Чытайце!

– Абавязкова пачытаем.

Адкрываю наўздагад кнігу на нейкай старонцы і, як на тое шчасце, бачу спіс прозвішчаў мінскіх падпольшчыкаў з прыпіскай: “Расстраляны партызанамі”.

– Вы самі гэтую кнігу чыталі? – пытаюся.

– А як жа!

– Вось тут напісана, што, здаралася, партызаны расстрэльвалі падпольшчыкаў. Па вашай логіцы, гэта ёсць ачарненне памяці. Толькі вось не магу зразумець чыёй – памяці падпольшчыкаў ці памяці партызан?

“Камісары” ад БРСМ, не паверыўшы, вылупілі вочы:

– Дзе такое напісана?

Паказваю на старонку прынесенай імі ж кнігі. Тут ужо ім і сказаць не было чаго. Разгубіліся і хуценька сышлі.

Затое праз колькі дзён адстойваць “праўдзівую праўду” з пікетам пад вокны рэдакцыі прыйшлі абураныя ветэраны. Такія не паспеюць у грамадскі транспарт увайсці, як ужо крычаць, каб ім саступілі месца. А тут ні хвароб, ні стомленасці – стаяць, плакаты трымаюць і хоць бы што.

Кіраваў імі вельмі бойкі і вельмі абураны ветэран з медалямі. Але як для ветэрана вайны – дык нейкі замалады.

– У вас іншыя ўспаміны пра вайну? – пытаюся. – Вы з якога рэгіёна родам?

– Я ў 1945 годзе нарадзіўся, – адказвае. – І родам са Стаўрапольскага краю. Усё жыццё служыў у арміі. Так што праўду пра вайну я ведаю лепш за вашага Копыла. І не дазволю перапісваць гісторыю. Мы не дазволім!..

Ну што можна такому даказаць: не жыў, не бачыў, але ўсё роўна ведае лепш за каго... І смех і грэх проста.

Але нагадаю, што з-за тых “багамольцаў” ледзь газету не закрылі. Міністэрства інфармацыі ўжо нават падало ў суд іск на ліквідацыю нашага выдання. Літаральна ў апошні момант нехта ва ўладзе адумаўся.

І вось што цікава: чалавек, які першым той публікацыяй абурыўся, узняў на дыбы Міністэрства інфармацыі, Адміністрацыю прэзідэнта, ветэранскія і маладзёжныя арганізацыі, потым прыйшоў пад рэдакцыю стаяць у пікеце і грамчэй за іншых даказваў, што газету трэба забараніць, і зараз чытае “Народную Волю”. Ён дасылае нам свае роздумы на розныя тэмы, час ад часу яны з'яўляюцца на старонках газеты... Ёсць такія дзіўныя людзі: спачатку баяцца неба ў дроце, а потым жыцця не ўяўляюць без электрычнасці.

ШЧЫРА

Уладзімір НЯКЛЯЕЎ:

«Для каго я пішу?..»

Учора, 9 ліпеня, Уладзіміру Някляеву споўнілася 69 гадоў. Не юбілей, але нагода, каб задаць вядомаму паэту некалькі пытанняў.

– Якімі галоўнымі прынцыпамі вы карыстаецеся ў жыцці?

– У маім дзяцінстве быў мой дзед Ясь. Ён быў сапраўдны вернік, а не проста чалавек, які ходзіць да царквы, каб свечку на Вялікдзень паставіць. Ці каб вады на Хрышчэнне набраць.

Сыходзячы з гэтага свету, ён пакінуў мне доказ несмяротнасці душы (пра што я даволі падрабязна напісаў у прыпавесці “Чмель і вандроўнік”, прысвечанай Васілю Быкаву) і дзве кнігі. “Урок закона Боскага”, па якім я вучыўся, і “Евангелле”, па якім жыў.

Там сказана, па якіх законах жыць, якімі прынцыпамі кіравацца мусіць чалавек.

Ніякіх іншых, дадатковых прынцыпаў я не шукаў.

– Як вы бавіце свой вольны час, калі ён ёсць? Што для вас ідэальны адпачынак?

– У апошнія пяць гадоў, якія аддадзены палітыцы, вольны час для мяне – гэта той, у які ёсць магчымасць заняцца літаратурай. А ідэальны адпачынак – калі ў гэты вольны час удаецца нешта напісаць. Паставіў кропку ў канцы апошняга сказа – і вось табе ідэальны адпачынак...

– Ці размаўляеце вы з самага дзяцінства па-беларуску? Як вы ставіцеся да трасянкі?

– Вырас я ў Крэве. У мястэчку, якое размаўляла па-беларуску, па-польску і па-яўрэйску (я не ведаў тады, што гэта ідыш, які да вайны, пасля якой я нарадзіўся, быў адной з дзяржаўных моў Беларусі). Жылі такой *мішпохай* (калі перакласці на ідыш), ці *радзінай* (калі перакласці на польскую), што значыць – сям'ёй.

Рускай мовы ў мястэчку не было. Выключэннем стаўся толькі мой бацька, рускі чалавек з Волгі, але і ён той парой, якой пачаў я казаць першыя словы, ужо гаварыў на трасянцы. Так што да трасянкі, хоць мне і не падабаецца сцёб на ёй (асабліва ў вершах), адносіны някепскія. Сямейныя.

– Як вы мяркуеце, ці сапраўды мы назіраем зараз працэс адраджэння беларускай мовы, культуры? Беларускую мову можна часцей пачуць, на вуліцах моладзь у вышыванках/вышымайках ходзіць, мова на тэлебачанні, рэклама па-беларуску і г.д.). Ці дастаткова ўсяго гэтага, каб называць гэтую з'яву “адраджэннем”?

– Вышыванкі, моўныя курсы – усё гэта добра. Але для таго, каб зратаваць беларускую мову, нацыянальную культуру, гэтага ні ў якім разе не дастаткова. Калі мова і культура знішчаліся на дзяржаўным узроўні, дык на дзяржаўным узроўні павінны і адраджацца. Вырашыць гэту праблему на ўзроўні аматарскіх гурткоў немагчыма, якія б апантаныя людзі там ні працавалі.

Увогуле сітуацыя з усім, што ёсць беларускае ў Беларусі, што вызначае нас як беларусаў, на гранічнай мяжы. Нават па-за ёй: мы пераступілі мяжу і перайшлі як бы ў іншую краіну, дзе са сваёй мовай пачуваем сябе чужынцамі. Гэта сітуацыя проста жахлівая, якую немагчыма ўявіць у нармальнай дзяржаве. Дык, можа, у беларусаў сваёй дзяржавы і няма? А ёсць нейкая іншая, якую выдаюць за беларускую?..

Калі неадкладна, сёння не будуць зроблены рашучыя захады па вяртанні беларусаў, найперш беларускіх дзяцей у Беларусь, у беларускі свет, заўтра вяртацца не будзе каму і не будзе куды.

– Як вы ставіцеся да беларускай моладзі, якая пакінула ці збіраецца пакінуць краіну?

– Я стаўлюся да гэтага не як да моладзі (у кожным канкрэтным выпадку гэта асобны чалавек), а як да праблемы. І карані яе ў тым, пра што я казаў, адказваючы на папярэдняе пытанне. У людзях страчваецца адчуванне Айчыны. А з ёй губляецца вера ў будучыню Беларусі. А значыцца, нестае матывацыі за яе змагацца. Таму кожны, хто можа і як можа, змагаецца за сябе.

Гэта ўжо відавочна і ў паводзінах нашых эмігрантаў. Міграцыя з краін бяднейшых у багацейшыя – з'ява паўсюдная, але палякі і ў Нямеччыне застаюцца палякамі, а літоўцы і ў Канадзе застаюцца літоўцамі. А нашы?.. Не кажу пра ўсіх, але пераважная тэндэнцыя ў новай беларускай эміграцыі, у адрозненне ад эміграцыі старой – асімілявацца. З'ехаўшы, яны вельмі хутка страчваюць нават тую беларускасць, якую мелі.

З'язджаюць не толькі па эканамічных прычынах. Праз адчуванне безвыходнасці з'язджаюць. Гэта як сядзіш у турэмнай камеры і разумееш: сцены не праб'еш, краты не перагрызеш... Дык дай я ламануся ў дзверы, як толькі вартавыя іх прыадчыняць! А там – Бог бацька! Што будзе, тое будзе, бо ўжо дыхаць у гэтай турме немагчыма.

– А можа, жыццё было б значна лягчэйшым, калі б вы жылі за мяжой? Апошнім часам не ўзнікае жадання з'ехаць з Беларусі?

– З'ехаць ніколі не хацеў. Тым не менш змушана, праз ціск улады жыў нейкі час за мяжой. Напісаў там, дарэчы, не самыя кепскія свае паэмы, аповесці. Але штодня і штоночы паўставала пытанне: для каго я пішу? Калі пройдзе яшчэ гадоў пяць-дзесяць, і ў Беларусі не застанецца людзей, якія чытаюць па-беларуску?.. Калі ад усяго беларускага застануцца толькі руіны. Як ад Крэўскага замка, пад сценамі якога я вырас...

І я вярнуўся, каб падперці плячом хоць адну сцяну. Зноў пакласці ў яе хоць адзін, які выпаў, камень. Адну цагліну.

Дарэчы, калі мне было 60, мы з маімі сябрамі ўмуравалі ў сцяну Крэўскага замка 60 камянёў. І яны пакладзіся там амаль незаўважна – такі замак вялікі. А ўявіце ўсю Беларусь. І яна ўся ў руінах. У руінах культуры, маралі, я ўжо не кажу пра руіны савецкай свядомасці, савецкай эканомікі. Тут працаваць і працаваць, рук не пакладаючы...

– Якім вы бачыце ваш творчы шлях, якое месца творчасць займае ў вашым жыцці на дадзены момант? Над чым вы зараз працуеце?

– Я не бачу свой творчы шлях асобным, неяк аддзеленым ад шляху жыццёвага. Я проста жыў, шмат чым займаючыся ў жыцці, але найперш – паэзіяй, літаратурай. І доўгі час, дарэчы, меў сумнеў, што займаюся менавіта тым, што ёсць маім прадвызначэннем, дзеля якога Бог паклікаў мяне ў гэты свет. Толькі пасля паэм і вершаў, якія склалі кнігу “Прошча”, падумаў, што, можа быць, калі Бог і зрабіў памылку, наканаваўшы мне шлях паэта, дык не такую ўжо вялікую. А пасля кнігі “Так” нават здалося, што ніякай памылкі не было. Бог не памыляецца.

Напісаў быў нават:

Я спытаўся ўчора ў Бога,
Ці не сніць мяне Гасподзь?
Ды з нябёс – ніхто нічога.
Хоць бы слоўца. Знак бы хоць.
Сёння ж з раніцы на ўсходзе
надпіс з белых бліскавіц:
«Ты не снішся мне, Валодзя.
Бог не спіць».

– Якім быў асабіста для вас канец 1980-х – пачатак 1990-х? Што самае яскравае вы памятаеце пра гэты час, якія ў вас былі думкі, надзеі?

– Тыя ж, што ва ўсіх. Вось яна – здзейсненая мара! Незалежная дзяржава Беларусь. Вось ён – шлях да свабоды.

Быў, праўда, адзін момант, які запомніўся сумненнямі ў тым, што беларусы гатовы прайсці гэты шлях да канца. Не звярнуць, не збочыць.

Гэта было на Дзяды 1988 года, калі сыходзячая камуністычная ўлада ўпершыню ўжыла сілу для разгону ўдзельнікаў шляху на Курапаты. Калі я раптам убачыў, як побач з могілкамі, дзе ў зямлі ляжалі мёртвыя, пасланіся на гэтай жа зямлі, хто стаўшы на калені, хто сеўшы на кукішкі, жывыя. Пасланіся перад сілай шэрай, у шэрых шынялях, што насоўвалася на іх па полі, дзе яны спыніліся на мітынг. Нехта спрабаваў выпрастацца, падняцца, каб прарваць тую сілу, яе шэрыя ланцугі, але ўсе астатнія крычалі: “Сядайце! Няхай яны ідуць – сядзем перад імі! Нічога не робім! Сядай, Беларусь!”

І Беларусь села. У халодным полі пад сцюдзёным ветрам, пад колкім снегам, што ляцеў бы шрот...

Гэты сядзячы мітынг уразіў мяне моцна. Уражаны, я хацеў напісаць, што нельга перамагчы на каленях, на кукішках! Але я быў разам з усімі... і напісаў не пра сядзячы мітынг, а пра маўклівы.

Мы ведалі, пра што маўчалі з імі,
Жывыя з мёртвымі
і мёртвыя з жывымі.
І ўпершыню, маўклівы сцяўшы рот,
З натоўпу глянуў люд. Амаль народ.

У гэтым сэнсе за чвэрць стагоддзя, на жаль, мала што змянілася. Тая ж праблема *амаль народа* застаецца і сёння.

– На ваш погляд, што павінна адбыцца зараз, каб Беларусь пайшла па Еўрапейскім шляху развіцця? Ці лічыце вы гэты шлях актуальным для сучаснай Беларусі? Ці наш шлях больш складаны?..

– Як сведчыць гістарычны досвед, беларусы не шукаюць лёгкіх шляхоў. Мелі магчымасць пайсці шляхам еўрапейскай дэмакратыі, дык не! Пастанавілі вярнуцца ў Савецкі Саюз, у сацыялізм: а раптам нешта добрае там забылісе? Ну вось, што забыліся, тое знайшлі...

Сёння шлях перад намі нават больш складаны, чым быў на пачатку 1990-х. Тады нас клікалі, нават цягнулі ў дэмакратыю, у вольны еўрапейскі свет. Мала таго: на нас разлічвалі. А цяпер – не.

Цяпер мы можам разлічваць толькі самі на сябе. З пачаткам ваеннай агрэсіі Расіі супраць Украіны рэзка актывізавалася расійская “мірная” агрэсія супраць Беларусі. Дакладней – супраць усяго беларускага ў ёй. Па сутнасці, рэалізоўваецца дактрына, сфармуляваная пасля падаўлення паўстання Каліноўскага. «*Что недоделал русский штык – доделает русский чиновник, русская школа и русский поп*».

Калі мы не згуртуемся ў адзіную беларускую сілу, якая будзе супрацьстаяць экспансіі “русского мира”, мы страцім Беларусь. Прычым у найбліжэйшым часе. Таму я і ствараю з паплечнікамі, беларускімі патрыётамі, грамадскі рух “За дзяржаўнасць і незалежнасць Беларусі”.

Далучайцеся! Не спіце ў шапку, каб не прачнуцца аднойчы ў Паўночна-Заходнім краі. На «самом западном рубеже Святой Руси», як сказаў нядаўна, прыехаўшы ў госці да пакуль яшчэ беларусаў, патрыярх Кірыл. І амінь.

Вольга ЗАЙЦАВА.

СІТУАЦЫЯ

Альбо Сталін, альбо капліца

Кіраўніцтва праваслаўнай царквы адрэагавала на шматлікія абурэнні тым, што на “Лініі Сталіна” побач з помнікам аднаму з самых крывавых кіраўнікоў XX стагоддзя будзе пабудавана праваслаўная капліца.

Старшыня Сінадальнага інфармацыйнага аддзела БПЦ протаіерэй Сергій Лепін паведаміў, што *«работы над капліцай спынены. Наступны этап – перанос помніка Сталіну. Пакуль гэтага не адбудзецца, работы не будуць працягнуты».*

Капліцу ў гонар Аляксандра Неўскага на тэрыторыі Гісторыка-культурнага комплексу «Лінія Сталіна» планавалі пабудаваць яшчэ з 2009 года.

Інтэнсіўныя работы па будаўніцтве капліцы пачаліся напярэдадні Фестывалю праваслаўнай моладзі, які плануецца правесці на тэрыторыі «Лініі Сталіна» 18–19 ліпеня, падчас якога і мелася быць асвечана капліца.

Тое, што капліца размяшчаецца проста на ўзгорку, у цэнтры якога ўстаноўлены помнік Сталіну, які і з'яўляецца месцам пакланення савецкаму дыктатару, выклікала рэзананс як у праваслаўным, так і ў свецкім асяроддзі.

МЕДСПРАВКА

На озере Нарочь вновь обнаружены церкарии

У медиков этот водоем давно на контроле в смысле обитания в нем зловредных микроорганизмов.

– На мелководье, хорошо прогреваемом солнцем, создаются благоприятные условия для размножения и развития личинок гельминтов водоплавающих птиц – церкарий, – объяснил агентству “Минск Новости” врач-паразитолог Республиканского центра гигиены, эпидемиологии и общественного здоровья **Андрей Веденьков**. – У людей, подолгу находящихся в воде с церкариями, может развиться болезненное состояние – шистосоматидный аллергический дерматит (синоним – церкариоз), или, проще говоря, зуд купальщиков.

Специалист отметил, что симптомы заболевания проявляются спустя несколько часов после выхода из воды. В местах проникновения личинок гельминта (голени, бедра, ягодицы) кожа краснеет, ощущается покалывание, жжение, зуд. Затем появляется сыпь в виде крапивницы, пузырьки размером с горошину, волдыри. Иногда пострадавшие испытывают слабость, головокружение, ночью плохо спят.

В тяжелых случаях – при множественном поражении церкариями – повышается температура, возникает сухой кашель. Спустя 7–10 дней симптомы исчезают, но еще две-три недели видна пигментация кожи на месте высыпания и ощущается легкий зуд.

– Чтобы не заразиться, купайтесь на специально оборудованных пляжах подальше от скопления речных моллюсков и мест гнездования водоплавающих птиц, – предупредил А.Веденьков. – Для защиты от проникновения личинок смазывайте кожу питательными кремами, маслами или репеллентами на вазелиновой основе.

Выбирайте для купания участки озера с глубиной более одного метра и не задерживайтесь на мелководье. Выйдя из водоема, ополаскивайтесь водопроводной водой, а если такой возможности нет, насухо вытирайтесь полотенцем.

Если избежать церкариозного дерматита не получилось, уменьшить зуд помогут ментоловая и димедроловая мази, вьетнамский бальзам, обмывание раствором соды.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ!

Калі запрацуюць польскія візавыя цэнтры?

Вынікі тэндара на аказанне паслуг візавых цэнтраў у Беларусі будуць абвешчаны ў жніўні, паведаміла прэс-сакратар Пасольства Польшчы ў Мінску **Ганна Дэрска**.

Візавыя цэнтры Польшчы адкрыюцца ў Мінску, Брэсце, Гродне, Гомелі, Магілёве, Пінску, Баранавічах і Лідзе.

У іх павінна знаходзіцца як мінімум 42 вокны для прыёму дакументаў на візы і 20 месцаў для збору біяметрычных дадзеных заяўніка.

З 23 чэрвеня беларусы для атрымання шэнгенскай візы падаюць біяметрычныя звесткі – адбіткі ўсіх пальцаў рук і лічбавую фатаграфію. Візавыя цэнтры будуць абсталяваны неабходным для гэтага абсталяваннем.

Мяркуецца, што цэнтры змогуць штогод прымаць 290 тыс. хадайніцтваў на атрыманне віз, у тым ліку цэнтр у Мінску – 80 тысяч. Заяўкі можна будзе падаваць з панядзелка па пятніцу (акрамя дзяржаўных святаў) з 9.00 да 17.00.

Рашэнне аб выдачы візы будзе прымацца на працягу дзесяці рабочых дзён. Пры неабходнасці разгляд дакументаў можа быць падоўжаны да 30 дзён.

ЧУЛІ?

Пры кожным візіце ў Шэнгенскую зону – актыласкапія

З 23 чэрвеня пры афармленні шэнгенскай візы беларусам трэба рабіць дактыласкапію. Сапраўдная яна прыкладна пяць гадоў, аднак пры ўездзе ў краіну Шэнгенскай зоны памежнікі цяпер будуць правяраць дадзеныя біяметрыі. Вонкава сканіраванне вельмі нагадвае зняцце адбіткаў пальцаў для атрымання біяметрычнай візы. Адмовіцца нельга – павернуць на мяжы назад.

«Сканіраванне адбіткаў – проста неабходнасць. Дадатковая працэдура не павінна выклікаць дыскамфорт і займаць шмат часу», – цытуе “Вячэрні Брэст” каменданта Падляшскага атрада пагранічнай службы **Анджэя Рытвінскага.**

Першыя грамадзяне Беларусі з біяметрычнымі візамі яшчэ не даехалі да мяжы – па-новаму шэнгенскія візы ў консульствах сталі афармляць некалькі дзён таму, аднак на памежных пераходах Падляшскага ваяводства ўжо ўсё абсталявана для сканіравання.

Анджэй Рытвінскі адзначыў, што тых, у каго ёсць дзеючая шэнгенская віза, звычайная або нацыянальная, новаўвядзенні не закрануць.

СМУТКУЕМ

«Цудоўны чалавек, выдатны педагог...»

На гэтым тыдні не стала Станіславы Станіславаўны Кучынскай. Сябра нашай рэдакцыі, цудоўнейшы чалавек, выдатны педагог, чалавек, у якога сэрца да апошняга балела за Беларусь...

Станіслава Станіславаўна зведала і вайну, і голад, але выгадавала траіх дзяцей, падчас працы ў школе выкладчыцай англійскай мовы любіла навучэнцаў, як сваіх родных.

“Мама казала: “Вучні – гэта таксама мае дзеці”, – са слязьмі на вачах распавядае яе дачка Галіна. – *Апошнім часам яна хварэла, але і ў 91 год памяць у яе была такая, што многія могуць пазайздросціць, – успамінала сваіх вучняў яшчэ з 1950 года, распавядала мне, як хто вучыўся, якія ў каго былі вочы... Такая была любоў да сваіх выхаванцаў, што не перадаць словамі! Мама рана засталася адна з намі, трыма дзецьмі, але выхавала, аддавала ўсё лепшае і нам, і чужым дзецям. І да апошняга была грамадска актыўным чалавекам – чытала “Народную Волю”, наведвала рэдакцыю, пастаянна перажывала за дэмакратычную Беларусь і адстойвала сваё меркаванне”.*

Сёння нават не хочацца казаць слова “была”. Бывайце, Станіслава Станіславаўна! Вы назаўсёды будзеце разам з намі...

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 00.00 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.05, 20.25 «Любовь – не картошка». Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05 «Кружева». х/ф.
13.15, 15.50 «Слепой расчет». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.40 «Давай поцелуемся». Сериал.
19.20 «Арена».
21.00 «Панорама».
22.00 XXIV Международный фестиваль искусств «Славянский базар в Витебске». Торжественное закрытие. Прямая трансляция.
00.35 «День спорта».
00.45 «Ночь закрытых дверей». х/ф.

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 10.05, 21.30 «Тэлебарометр».
09.05, 16.50 «Истребители. Последний бой». Сериал.
10.35 «Азбука вкуса».
11.10 «Лови волну».
12.30 «Крепкий орешек-3: возмездие». х/ф.
14.40 «Крепкий орешек-4». х/ф.
17.55, 00.50 «Отель «Вавилон». Сериал.
19.10 «Не родись красивой». Сериал.
21.00 «Мозговой штурм».
21.35 «КЕНО».
21.40 «Экстрасенсы-детективы».
22.40 «Кости». Сериал.
23.30 «Как я встретил вашу маму». Сериал.
00.00 «Бивер Фолс». Сериал.

Беларусь 3

07.20 “Дабраранак”.
07.45 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 11.45, 17.00, 23.40 “Калейдаскоп”.
08.10 “Пацалунак Сакрата”. Серыял.
09.45 “Размаўляем па-беларуску”.
10.15 “Сто песень для Беларусі”.
11.10 “Наперад у мінулае”.
11.35 Мультфільм.
11.55 «АРТиШОК».
12.20 “Пунсовы першацвет”. м/ф.
14.40 “Іманул Кант. Філасофская сцежка”.
15.35 “Набярэжная туманаў”. м/ф.
17.10 “Грані Перамогі”.
17.40 “Снайпер. Зброя помсты”. Серыял.
20.45 “Калыханка”.
21.00, 23.10 “Вечар цяжкага дня” на Славянскім базары”.
21.25 “Каханая”. м/ф.
22.45 “Ён недзе тут... Успаміны пра Юрыя Марухіна”.
23.50 “Сімфанічная музыка”.

Беларусь 5

07.15, 07.45, 01.05 «PRO спорт. Новости».
07.30 «Спорт-микс».
08.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. ФК «Слуцк»–«Шахтер» (Солигорск).
09.50 Теннис. Уимблдон. Одиночный разряд. Женщины. Финал.
11.50 Футбол. Международный кубок чемпионов.
13.45 Первые Европейские игры. Баку-2015.
15.50 Волейбол. Евролига.
17.55 Легкая атлетика.
20.25 «Время футбола».
21.05 Теннис. Уимблдон. Финал. Одиночный разряд. Мужчины.
00.10 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Раба любви». х/ф.
16.20 «Без свидетелей».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 «Обратный отсчет».
19.00 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
23.00 «Три аккорда».
00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 17.10 «Вся Россия».
12.25 «Ожог». х/ф.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
18.00 «Последний янычар». Сериал.
20.55 «Особый случай». Сериал.
21.55, 23.10 «Чужое гнездо». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Солнечно. Без осадков».
08.10, 10.20 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.45 «Едим дома».
15.15, 16.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Новая жизнь сыщика Гурова. Продолжение». Сериал.
21.20 «Ментовские войны». Сериал.
23.25 «Пятницкий. Глава вторая». Сериал.
00.10 «Город соблазнов». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.25 «Большой завтрак».
10.05 «Дальние родственники».
10.40 «Солдаты-7». Сериал.
11.40 «Семейные драмы».
12.35 «Не ври мне!». Сериал.
13.50, 18.35, 00.50 «Документальный проект».
14.35 «Другая страна».
16.00 «Дорогая передача».
16.50 «Большой город».
17.35 «Званый ужин».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Военная тайна».
23.00 «Наш человек в Гаване». х/ф.

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Беларусь сегодня».
09.30 «Мой папа -- идеалист». х/ф.
11.05 «Выйти замуж за капитана». х/ф.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20 «Красота без жертв».
14.15, 04.10 «Такая обычная жизнь». Сериал.
16.25 «Слово за слово».
17.20 «Ты не один». Сериал.
19.25 «Мужчина в доме». х/ф.
21.00 «Деревенская комедия». Сериал.
23.15 XXIV Международный фестиваль искусств «Славянский базар в Витебске».
00.45 «Александр». х/ф.

Россия Культура

07.00 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.00 «Новости культуры».
10.15, 23.20 «Наблюдатель».
11.15, 00.15 «Сестры». х/ф.
12.00 «Константин Воинов».
12.40 «Человек у окна». х/ф.
14.20 «Сэр Александр Аникст».
15.10 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
15.35, 01.40 «Полиглот».
16.20 «Осень». х/ф.
17.50 VI большой фестиваль РНО. Н. Паганини. Концерт для гитары с оркестром.
18.30 «Атланты. В поисках истины».
19.15 «Жизнь замечательных идей».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
19.55 «Острова». 90 лет со дня рождения Бориса Новикова.
20.40 «Искусственный отбор».
21.20 «Монолог в 4-х частях». К 85-летию со дня рождения Геннадия Полоки.
21.50 «Крах инженера Гарина». Сериал.
23.15 «Худсовет».
01.00 «Катя и принц».
02.25 «Играет Фредерик Кемпф».

Белсат

07.00 “Каханне ля поплаву”. Серыял.
07.50, 16.00 “Mad Men. Утрапёныя-2”. Серыял.
08.35 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
09.05 “Дамова з Гітлерам”. д/ф.
10.05 “Невядомая Беларусь”: “Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі?”. д/ф.
10.40, 19.00 “Назад у будучыню”.
10.55, 19.10 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
11.05 “Загадкі беларускай гісторыі: загадкі Лідскага замка”.
11.20 “Над Нёмнам”.
11.40, 22.40 “Цырк “Каламбія”. м/ф.
16.45 “Маналог. Прыватныя хронікі”. д/ф.
18.20 “Размовы эксперта”.
18.40 “Побач з намі”.
19.35 “Блокпост “Грозны”. Рэпартаж.
20.00, 00.40 “Студыя “Белсат”.
21.00 “Аб'ектыў”.
21.25 “54%”.
21.45 “Туга па імперыі”. д/ф.

ВТОРНИК, 14 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.45 «Зона Х».
09.10 «Ночь закрытых дверей». х/ф.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05 «Любовь – не картошка». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы-5».
13.05 «Девичья охота». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.50 «Логово змея». Сериал.
17.40 «Давай поцелуемся». Сериал.
19.20, 00.00 «Сфера интересов».
20.00 «Уравнение любви». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.40 «Крупным планом».
22.10 «След». Сериал.
00.35 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.30 «Тэлебарометр».
09.05, 16.45 «Истребители. Последний бой». Сериал.
10.10 «Клуб Винкс. Школа волшебниц». Мультсериал.
10.55, 21.40 «Экстрасенсы-детективы».
11.55, 22.40 «Кости». Сериал.
12.50 «Репортер».
13.55, 19.10 «Не родись красивой». Сериал.
15.45 «Comedy Woman».
17.55, 00.50 «Отель «Вавилон». Сериал.
21.00 «Мозговой штурм».
21.35 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.35 «Как я встретил вашу маму». Сериал.
00.00 «Бивер Фолс». Сериал.

Беларусь 3

07.20 “Дабраранак”.
07.45 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 14.05, 19.20, 00.20 “Калейдаскоп”.
08.10 “Мініно”. м/ф.
09.40, 18.25 “Старыя казкі”.
10.10, 17.20 “Бронзавая птушка”. Серыял.
11.15 “Кінаіндустрыя Краіны Саветаў”.
12.10, 23.55 “Святло далёкай зоркі”.
12.35 “Набярэжная туманаў”. м/ф.
14.15 “Апошні рыцар імперыі”.
15.35 “Каханая”. м/ф.
16.55 “Ён недзе тут.. Успаміны пра Юрыя Марухіна”.
18.55 Мультфільмы.
19.30 “Трыццаць тры”. м/ф.
20.45 “Калыханка”.
21.05, 23.30 “Вечар цяжкага дня” на Славянскім базары”.
21.30 “Ракавыя яйкі”. м/ф.

Беларусь 5

07.15, 07.50, 23.55 «PRO спорт. Новости».
07.30 «Спорт-микс».
08.05 «Время футбола».
08.45 Теннис. Уимблдон. Парный разряд. Женщины. Финал.
10.50 Теннис. Уимблдон. Парный разряд. Мужчины. Финал.
12.55 Первые Европейские игры. Баку-2015.
15.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Динамо» (Минск) – ФК «Гомель».
16.50 Баскетбол. Чемпионат Европы.
18.30 «Спорт-кадр».
19.00 Футбол. Лига Европы УЕФА.
20.55 Смешанные единоборства.
23.00 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Найти мужа в большом городе». Сериал.
16.20 «Без свидетелей».
16.50 «Давай поженимся».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
23.00 «Рани». Сериал.
00.55 «Шведская спичка». х/ф.
01.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30, 17.10 «Мы родом из мультиков».
12.25 «Цыган». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
18.00 «Последний янычар». Сериал.
20.55 «Особый случай». Сериал.
21.55, 23.10 «Чужое гнездо». Сериал.
00.45 Торжественная церемония закрытия XXIV Международного фестиваля «Славянский базар в Витебске».

НТВ-Беларусь

06.00 «Солнечно. Без осадков».
08.10 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.20 «Дорожный патруль». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.45 «Дело вкуса».
15.10, 16.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Новая жизнь сыщика Гурова. Продолжение». Сериал.
21.20 «Ментовские войны». Сериал.
23.25 «Пятницкий. Глава вторая». Сериал.
00.10 «Город соблазнов». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Час пик-2». х/ф.
10.10 «Дальние родственники».
10.40 «Солдаты-7». Сериал.
11.35 «Семейные драмы».
12.35 «Не ври мне!». Сериал.
13.50, 18.35, 01.55 «Документальный проект».
14.45, 23.20 «Туристы». Сериал.
16.50 «Центральный регион».
17.35 «Званый ужин».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Территория заблуждений».
21.55 «Смотреть всем!».
23.00 «Автопанорама».
01.00 «Умнее не придумаешь».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Общий интерес».
09.30, 01.30 «Карантин». х/ф.
11.00 «Мужчина в доме». х/ф.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 03.00 «Красота без жертв».
14.15, 03.55 «Такая обычная жизнь». Сериал.
16.25 «Слово за слово».
17.20 «Ты не один». Сериал.
19.25 «Золушка.ру». х/ф.
21.10 «Деревенская комедия». Сериал.
23.15 «Славянский базар». Кухня.
23.30 XXIV Международный фестиваль искусств «Славянский базар в Витебске». Торжественное закрытие.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.00 «Новости культуры».
10.15, 23.20 «Наблюдатель».
11.15, 00.20 «Продается медвежья шкура». х/ф.
12.25 «Лукас Кранах Старший».
12.30 «Правила жизни».
13.00 «Провинциальные музеи России».
13.25 «Петербургские интеллигенты. Сергей Слонимский».
13.55, 21.50 «Крах инженера Гарина». Сериал.
15.10 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
15.35 «Полиглот».
16.20 «Мировые сокровища культуры».
16.35 «Острова».
17.15 «Безумие Патума».
17.45 VI большой фестиваль РНО. Н.Паганини. Концерт №2 для скрипки с оркестром.
18.30, 01.25 «Атланты. В поисках истины».
19.15 «ABC – алфавит здоровья».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
19.55 «Больше, чем любовь».
20.40 «Искусственный отбор».
21.20 «Монолог в 4-х частях».
23.15 «Худсовет».
Профилактика с 02.00.

Белсат

07.00, 20.00, 00.20 “Студыя “Белсат”.
08.30, 16.00 “Mad Men. Утрапёныя-2”. Серыял.
09.20 “Маналог. Прыватныя хронікі”. д/ф.
10.55 “Невядомая Беларусь”: “Людвіка”. д/ф.
11.35, 18.55 “Назад у будучыню”.
11.45, 19.05 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
12.00 “54%”.
12.20 “Побач з намі”.
12.40 “Час гонару”. Серыял.
16.45 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
17.15 “Беларусь – адзін верш”. Дак. цыкл.
17.25 “Туга па імперыі”. д/ф.
18.20 “Пераемнікі”. Дак.цыкл.
18.35 “Аўтастопам па Беларусі”.
19.20 “Невядомая Беларусь”: “Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі”. д/ф.
21.00 “Аб'ектыў”.
21.25 “Маю права”.
21.50 “Загадкі беларускай гісторыі: загадкі Лідскага замка”. д/ф.
22.00 “Я люблю дэмакратыю. Дарожны сшытак, ЗША”. д/ф.
23.00 “Глыбокая вада”. Серыял.
23.45 “Сакрум”. д/ф.

СРЕДА, 15 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.35 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05, 20.00 «Уравнение любви». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы-5».
13.05 «Девичья охота». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.40 «Логово змея». Сериал.
17.40 «Давай поцелуемся». Сериал.
19.20, 23.50 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.40 «Актуальное интервью».
00.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.30 «Тэлебарометр».
09.05, 16.45 «Истребители. Последний бой». Сериал.
10.05 «Клуб Винкс. Школа волшебниц». Мультсериал.
11.15, 21.40 «Экстрасенсы-детективы».
12.15, 22.40 «Кости». Сериал.
13.10 «Белорусская кухня».
13.40 «Отпуск в сентябре». х/ф.
15.00, 19.10 «Не родись красивой».
17.55, 00.50 «Отель «Вавилон». Сериал.
21.00 «Мозговой штурм».
21.35 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
23.35 «Как я встретил вашу маму». Сериал.
00.00 «Бивер Фолс». Сериал.

Беларусь 3

07.20 “Дабраранак”.
07.50 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 11.25, 18.50, 01.55 “Калейдаскоп”.
08.10 “Трыццаць тры”. м/ф.
09.25, 17.10 “Бронзавая птушка”. Серыял.
10.30, 18.15 Мультфільмы.
11.00, 01.30 “Святло далёкай зоркі”.
11.35 “Ракавыя яйкі”. м/ф.
13.35 “Настаўнік”. м/ф.
15.15 “Крыж на зямлі і поўня ў небе”. м/ф.
16.40 “Наперад у мінулае”.
19.00 “Царэвіч Аляксей”. м/ф.
20.45 “Калыханка”.
21.00, 23.20 “Вечар цяжкага дня” на Славянскім базары”.
21.25 “Страсці па Уладзіміру”. м/ф.
00.00 «Очарована, околдована...».

Беларусь 5

07.15, 07.45, 00.30 «PRO спорт. Новости».
07.30 «Козел про футбол».
08.00 «Спорт-кадр».
08.30, 18.30 Футбол. Международный кубок чемпионов.
10.40 Смешанные единоборства.
12.45 Первые Европейские игры. Баку-2015.
14.50 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы. Чебоксары.
20.25 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
22.25 Смешанные единоборства. ММА, М-1 Global.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Найти мужа в большом городе». Сериал.
16.20 «Без свидетелей».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
23.00 «Австралия». х/ф.
01.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Моя планета».
07.35 «Падение вверх». х/ф.
08.55 «Рифмуется с любовью». х/ф.
10.50 «Биохимия предательства».
12.10 «Новогодняя засада». х/ф.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Моя планета».
18.00 «Последний янычар». Сериал.
20.55 «Особый случай». Сериал.
21.55, 23.10 «Чужое гнездо». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.25 «Таинственная Россия».
07.15 «Судебный детектив».
08.25 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.05, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.45 «Дело вкуса».
15.10, 16.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Новая жизнь сыщика Гурова. Продолжение». Сериал.
21.20 «Ментовские войны». Сериал.
23.25 «Пятницкий. Глава вторая». Сериал.
00.10 «Город соблазнов». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Ромео и Джульетта». х/ф.
10.40 «Солдаты-7». Сериал.
11.35 «Семейные драмы».
12.35 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Документальный проект».
14.45, 23.00 «Фирменная история». Сериал.
16.50 «Минск и минчане».
17.35 «Званый ужин».
18.35 «Вам и не снилось».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Почти замужем». х/ф.
21.55 «Смотреть всем!».
00.35 «Секретные территории».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00, 05.25 «Сделано в СССР».
09.30, 02.20 «Свой парень». х/ф.
10.45 «Золушка.ру». х/ф.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 01.30 «Красота без жертв».
14.15, 03.40 «Такая обычная жизнь». Сериал.
16.25, 00.35 «Слово за слово».
17.20 «Ты не один». Сериал.
19.25 «Клоуны». х/ф.
21.15, 23.15 «Деревенская комедия». Сериал.
00.25 «Новости. Главная тема».

Россия Культура

10.00, 15.00, 19.00, 23.00 «Новости культуры».
10.15, 23.20 «Наблюдатель».
11.15, 00.20 «Пристань на том берегу». х/ф.
12.25 «Петр Первый».
12.30 «Правила жизни».
13.00 «Провинциальные музеи России».
13.25 «Петербургские интеллигенты. Анна Карцова».
13.55, 21.50 «Крах инженера Гарина». Сериал.
15.10 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
15.35, 01.55 «Полиглот».
16.20, 02.40 «Мировые сокровища культуры».
16.35 «Больше, чем любовь».
17.15 «4001-й литерный».
17.45 VI большой фестиваль РНО. Дж.Верди. Увертюры и балетная музыка из опер.
18.30, 01.25 «Атланты. В поисках истины».
19.15 «Инсулиновые войны».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
19.55 «Катя и принц».
20.40 «Искусственный отбор».
21.20 «Монолог в 4-х частях». 85 лет со дня рождения Геннадия Полоки.
23.15 «Худсовет».

Белсат

07.00, 20.00, 00.25 “Студыя “Белсат”.
08.25 “Дамова з Гітлерам”. д/ф.
09.25 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
09.50, 17.40 “Я люблю дэмакратыю. Дарожны сшытак, ЗША”. д/ф.
10.50 “Невядомая Беларусь”: “Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі”. д/ф.
11.30, 19.05 “Назад у будучыню”.
11.45, 19.15 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
11.55 “Маю права”.
12.15 “Глыбокая вада”. Серыял.
13.05 “Аўтастопам па Беларусі”.
13.20 “Сакрум”. д/ф.
16.00 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.
16.50 “Басанож па свеце”.
17.15 “Апантаныя”. Дак.цыкл.
17.25 “Загадкі беларускай гісторыі: загадкі Лідскага замка”.
18.35 “Чорным па белым”.
19.25 “Невядомая Беларусь”: “Дзень “Ч”. д/ф.
21.00 “Аб'ектыў”.
21.25 “Людскія справы”: “Беларускі спорт: хто плаціць?”
22.00 “ГУЛАГ схаваны ў памяці”. д/ф.
22.55 “Маці сваёй маці”. м/ф.

ЧЕТВЕРГ, 16 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.35 «Зона Х».
09.10, 22.00 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05, 20.00 «Уравнение любви». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы-5».
13.05 «Девичья охота». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.40 “Логово змея”. Сериал.
17.40 «Давай поцелуемся». Сериал.
19.20, 23.50 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.40 «Специальный репортаж».
00.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.30 «Тэлебарометр».
09.05, 16.45 «Истребители. Последний бой». Сериал.
10.05 «Клуб Винкс. Школа волшебниц». Мультсериал.
11.15, 21.40 «Экстрасенсы-детективы». Док.цикл.
12.15, 22.40 «Кости». Сериал.
13.05 «Белорусская кухня».
13.40 «Отпуск в сентябре». х/ф.
15.00, 19.10 «Не родись красивой». Сериал.
17.55, 00.50 «Отель «Вавилон». Сериал.
21.00 «Мозговой штурм».
21.35 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
23.35 «Как я встретил вашу маму». Сериал.
00.05 «Бивер Фолс». Сериал.

Беларусь 3

07.20 “Дабраранак”.
07.50 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 13.35, 18.40, 01.10 “Калейдаскоп”.
08.10 “Царэвіч Аляксей”. м/ф.
09.55 “Маскоўскі Крэмль”.
10.55, 16.55 “Бронзавая птушка”. Серыял.
12.00 “Дачка марака”. м/ф.
13.10, 00.45 “Святло далёкай зоркі”.
13.45 “Страсці па Уладзіміру”. м/ф.
15.40 “Сустрэчы ў Букваедзе”.
17.55 “Старыя казкі”.
18.20 Мультфільм.
18.50 “Сіла веры”.
19.20 “Радзіма ці смерць”. м/ф.
20.45 “Калыханка”.
21.00, 22.45 “Вечар цяжкага дня” на “Славянскім базары”.
21.25 “Брунетка за 30 капеек”. м/ф.
23.25 “Я люблю тебя, жизнь!”.

Беларусь 5

07.15, 07.45, 00.25 «PRO спорт. Новости».
07.30, 18.35 «Селфи».
08.00 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.
09.50 Смешанные единоборства.
11.55 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы. Чебоксары.
13.55 Первые Европейские игры. Баку-2015.
15.55, 17.25, 18.55, 22.00 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Четвертьфинал.
17.10 «Козел про футбол».
20.00 Футбол. Лига Европы УЕФА.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Ветреная женщина». Сериал.
16.20 «Без свидетелей».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 «Надо разобраться».
21.30 «Практика». Сериал.
23.25 «В тылу врага». х/ф.
01.15 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.30, 17.10 «Вся Россия».
12.15 «Цыган». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
18.00 «Последний янычар». Сериал.
20.55 «Особый случай». Сериал.
21.55, 23.10 «Чужое гнездо». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Солнечно. Без осадков».
08.10 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Сегодня».
10.20 «Дорожный патруль». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.45 «Дело вкуса».
15.10, 16.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Новая жизнь сыщика Гурова. Продолжение». Сериал.
21.20 «Ментовские войны». Сериал.
23.25 «Пятницкий. Глава вторая». Сериал.
00.10 «Город соблазнов». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Почти замужем». х/ф.
10.05 «Добро пожаловаться».
10.40 «Солдаты-7». Сериал.
11.40 «Семейные драмы».
12.35 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Документальный проект».
14.45, 23.20 «Фирменная история». Сериал.
16.50 «Приключения дилетанта».
17.35 «Званый ужин».
18.35 «Нам и не снилось».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Ромео должен умереть». х/ф.
22.15 «Смотреть всем!».
23.00 «Автопанорама».
00.55 «Тайны мира».

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Почему я?».
09.30, 02.25 «Одинождыоди один». х/ф.
11.20 «Клоуны». х/ф.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 01.30 «Красота без жертв».
14.15, 04.15 «Такая обычная жизнь». Сериал.
16.25, 00.35 «Слово за слово».
17.20 «Ты не один». Сериал.
19.25 «Прощание славянки». х/ф.
21.10, 23.15 «Деревенская комедия». Сериал.
00.25 «Новости. Главная тема».

Россия Культуа

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.00 «Новости культуры».
10.15, 23.20 «Наблюдатель».
11.15, 00.15 «Африканыч». х/ф.
12.30 «Правила жизни».
13.00 «Письма из провинции».
13.25 «Петербургские интеллигенты. Дмитрий Ивашинцов».
13.55, 21.50 «Крах инженера Гарина». Сериал.
15.10 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
15.35, 01.55 «Полиглот».
16.20, 02.40 «Мировые сокровища культуры».
16.35 «Острова».
17.15 «4001-й литерный».
17.45 VI большой фестиваль РНО. Дж.Верди. Сцены и арии из опер.
18.30, 01.25 «Атланты. В поисках истины».
19.15 «Алмазная лихорадка».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
19.55 «Бенкендорф. О бедном жандарме замолвите слово...».
20.40 «Искусственный отбор».
21.20 «Монолог в 4-х частях». К 85-летию со дня рождения Геннадия Полоки.
23.15 «Худсовет».

Белсат

07.00, 20.00, 00.05 “Студыя “Белсат”.
08.25 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.
09.15, 16.50 “Басанож па свеце”.
09.45, 17.20 “Легенда Грунвальда”. д/ф.
10.45, 19.30 “Невядомая Беларусь”: “Дзень “Ч”. д/ф.
11.15, 18.50 “Назад у будучыню”.
11.30, 19.05 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
11.40 “Людскія справы”: “Беларускі спорт: хто плаціць?”.
12.15 “Чорным па белым”.
12.45 “Маці сваёй маці”. м/ф.
16.00 “Акварыум”. Серыял.
18.15 “Хрушчоўкі – гісторыя вялікага падману”. Рэпартаж.
18.30 “Мова нанова: адукацыя”.
21.00 “Аб'ектыў”.
21.25 “Два на два”.
22.00 “Куба: фіеста, чорны рынак і рэжым”. д/ф.
23.00 “Новенькая”. Серыял.
23.45 “Дэкалог-89+”. Цыкл фільмаў.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

13 – 19 ліпеня

МІНСК

ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны тэатр Янкі Купалы
13 – “Другая сусветная”.
14 – “Пан Тадэвуш”.
15 – “Вячэра з прыдуркам”.
16 – “Местачковае кабарэ”.
17 – “Чайка”.
19 – “Чорная панна Нясвіжа”.

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
13 – “Тры Жызэлі”.
14 – “Фінт-Круазэ”.
15 – “Ліфт”.
16 – “Дзед”.
Закрыццё тэатральнага сезона.

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
13 – “Моя прекрасная леди”.
14 – “Шалом Алейхем!”.
15 – “Цыганский барон”.
16 – “Юнона” и “Авось”.
17 – “Голубая камея”.

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
16, 17 – “Сон в летнюю ночь”.

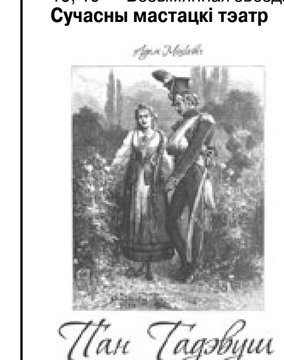
Драматычны тэатр Беларускай Арміі
14 – “Собака на сене”.

Тэатр-студыя кінаакцёра
14, 15 – “Легкой жизни никто не обещал”.
16, 17 – “Поле битвы”.
18, 19 – “Безымянная звезда”.

Сучасны мастацкі тэатр
15, 16 – “Сон в летнюю ночь, или Король Лир”.
19 – “Просто Карлсон”.

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы імя Ленінскага камсамола Беларусі
14 – “Купер”.
15 – “Браво, Лауренсия!”.

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа
14 – “Шукаем тэнара”.
15 – “Казявачка”.
16 – “Не искушай меня без нужды...» (Тэатральная гасцёўня).

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
16, 17, 18, 19 – “На всякого мудреца довольно простоты”.

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
15 – “Планета”.
18, 19 – “Девичник над вечным покоем”.

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны тэатр драмы і камедыі імя Дуніна-Марцінкевіча
14 – “Женитьба”.
15 – “Кавалер роз”.
16 – “Боинг-Боинг”.

ПЯТНИЦА, 17 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 01.10 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.20 «Зона Х».
09.10 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.05, 19.55 «Уравнение любви». Сериал.
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы-5».
13.05 «Девичья охота». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 01.40 «Логово змея». Сериал.
17.30 “Terra incognita. Беларусь неизвестная”.
18.00, 21.40 “Наши”.
18.15 “Тайны следствия».
21.00 «Панорама».
21.55 «Муж на час». х/ф.
01.25 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.30 «Тэлебарометр».
09.05, 16.30 «Истребители. Последний бой». Сериал.
10.05 «Клуб Винкс. Школа волшебниц».
11.20 «Экстрасенсы-детективы».
12.20 «Кости». Сериал.
13.15 «Копейка в копейку».
13.45 «Я хочу это увидеть!».
14.40 «Не родись красивой». Сериал.
17.40 «Отель «Вавилон». Сериал.
18.40 «Уолл Стрит: деньги не спят». х/ф.
21.00 «Мозговой штурм».
21.35 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
21.40 «Битва экстрасенсов. Борьба континентов».
23.25 «Репортер».
00.10 «Что скрывает ложь». х/ф.

Беларусь 3

07.20 “Дабраранак”.
07.45 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 11.55, 19.10, 23.05 “Калейдаскоп”.
08.10 “Брунетка за 30 капеек”. м/ф.
09.30, 17.40 “Тая, што бяжыць па хвалях”. м/ф.
11.00 Мультфільмы.
11.30 “Сіла веры”.
12.05 “Радзіма ці смерць”. м/ф.
13.30 “У гасцях у Барыса Аверына”.
14.30 “Чорная бяроза”. м/ф.
16.45 “Салдаты памяці”.
17.15 “Мартконтакт-2015”.
19.20 “Зорка і смерць Хаакіна Мур’еты”. Рок-опера.
20.45 “Калыханка”.
21.00 “Камертон”.
21.25 “Блакітны анёл”. м/ф.

Беларусь 5

07.15, 07.50, 00.30 «PRO-спорт. Новости».
07.30 «Спорт-микс».
08.10 Смешанные единоборства.
10.15, 17.10 Футбол. Лига Европы УЕФА. 2-й квалификационный раунд. 1-й матч. «Черно Море» (Болгария) – «Динамо» (Минск).
12.10 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Четвертьфиналы.
19.05 «Пит-стоп».
19.35 Смешанные единоборства. ММА. М-1Global.
21.40 Теннис. Уимблдон.
23.40 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.55 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Ветреная женщина». Сериал.
16.20 «Воры в законе». х/ф.
18.20 «Папины дочки». Сериал.
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «Практика». Сериал.
23.00 «Белая ночь, нежная ночь…». х/ф.
00.50 «Городские пижоны».
01.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.50 «Возвращение Будулая». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Операция «Большой вальс».
18.00 «Последний янычар». Сериал.
21.00 «Особый случай». Сериал.
22.00, 23.10 «Юморина».
00.00 «Солнцекруг». х/ф.

НТВ-Беларусь

06.00 «Солнечно. Без осадков».
08.10 «Возвращение Мухтара». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Дорожный патруль». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.20 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.45 «Дело вкуса».
15.10, 16.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Одиссея сыщика Гурова». Сериал.
23.00 «Пятницкий. Глава вторая». Сериал.
00.40 «Город соблазнов». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Ромео должен умереть». х/ф.
10.40 «Солдаты-7». Сериал.
11.40 «Семейные драмы».
12.35 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Документальный проект».
14.45, 23.00 «Фирменная история». Сериал.
16.50 «Здравствуйте, доктор!».
17.35 «Званый ужин».
18.35 «Нам и не снилось».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Между ангелом и бесом». х/ф.
22.15 «Смотреть всем!».
00.25 «Большая игра».
01.10 «Федеральная защита». х/ф.

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Истории из жизни».
09.30, 01.20 «Тридцать три». х/ф.
10.55 «Прощание славянки». х/ф.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.20, 02.45 «Красота без жертв». Док.сериал.
14.15, 03.40 «Такая обычная жизнь». Сериал.
16.25 «Секретные материалы».
16.50 «Ты не один». Сериал.
19.25 «Понаехали тут». Сериал.
22.55 «Концерт Олега Газманова».
00.35 «Высокие отношения».
05.20 Мультфильмы.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.00 «Новости культуры».
10.20 «Злоключения Полины». х/ф.
12.05, 17.45, 02.40 «Мировые сокровища культуры».
12.20 «Великий посол».
13.00 «Письма из провинции».
13.35 «Петербургские интеллигенты. Тамара Петкевич».
13.55 «Крах инженера Гарина». Сериал.
15.10 «Мой главный дневник – память».
15.55 «Гость с Кубани». х/ф.
17.05 «Иван Любезнов. Веселый человек с невеселой судьбой».
18.05 «Те, с которыми я…». Воспоминания Валерия Левенталя.
19.15 «Чему смеетесь? или Классика жанра».
19.55 «Искатели».
20.40 «Линия жизни». 70 лет Алексею Рыбникову.
21.35 «Юнона и Авось». Спектакль.
23.15 «Худсовет».
23.20 «Династия без грима».
00.05 «Николя ле Флок. Убийца с улицы Фран-Буржуа». Сериал.
01.50 Мультфильм для взрослых.
01.55 «Полиглот».

Белсат

07.00, 20.00, 00.40 «Студыя “Белсат”.
08.30 “Акварыум”. Серыял.
09.20 “Басанож па свеце”.
09.50, 17.30 “Куба: фіеста, чорны рынак і рэжым”. д/ф.
10.50 “Невядомая Беларусь”: “Дзень “Ч”. д/ф.
11.20, 19.00 “Назад у будучыню”.
11.35, 19.15 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
11.45 “Два на два”.
12.20 “Хрушчоўкі – гісторыя вялікага падману”. Рэпартаж.
12.35 “Новенькая”. Серыял.
13.20 “Дэкалог-89+”. Цыкл.фільмаў.
16.00 “Каханне ля поплаву”. Серыял.
16.45 “Аўтастопам па Беларусі”.
17.00 “Апантаныя”. Дак.цыкл.
17.15 “Мова нанова: рэклама”.
18.30 “Зоры не спяць”.
19.25 “Невядомая Беларусь”: “Першая катастрофа”. д/ф.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Форум”.
22.20 “Дзяўчына з Поўдня”. д/ф.
23.15 “Выкрадаючы рай”. м/ф.

СУББОТА, 18 ИЮЛЯ

Беларусь 1

05.30 “Існасць”.
05.55 «Муж на час». х/ф.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Крупным планом».
09.40, 23.20 «Кухня». Сериал.
10.45 «50 рецептов первого».
11.25 «Дача».
12.10 «Здоровье».
12.50 «Кулинарная дипломатия».
13.25 «Выход есть».
14.00, 00.30 «Семейные мелодрамы-5».
15.15 «Новости региона».
15.30 «Наши».
15.45 «Хочу замуж». х/ф.
17.30 «Нам не жить друг без друга». Творческий вечер композитора Александры Пахмутовой и поэта Николая Добронравова.
19.15, 21.35 «Васильки». Сериал.
21.00 «Панорама».
00.20 «День спорта».

Беларусь 2

06.50 «Клуб Винкс. Школа волшебниц». Мультсериал.
07.40 «Моя прекрасная няня». Сериал.
09.40 «Научное шоу профессора Открывашкина».
10.10, 21.30 «Тэлебарометр».
10.15 «Азбука вкуса».
10.50 «Оз: возвращение в Изумрудный город».
12.20 «Копейка в копейку».
12.55 «Битва экстрасенсов. Борьба континентов».
14.40, 23.35 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.
17.05 «Бывших не бывает». Сериал.
21.00 «Мозговой штурм».
21.35 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
21.40 «Друг невесты». х/ф.
23.30 «Хочу в телевизор!».

Беларусь 3

08.00, 13.30, 17.35, 23.30 “Калейдаскоп”.
08.10 “АРТиШОК”.
08.35, 15.55 “Дзень добры, я ваша цётка!». м/ф.
10.15 “Камертон”.
10.40 “Вандроўніца”.
11.25 “Іжорскі батальён”. м/ф.
12.50 “Якаў Крэйзер. Забыты генерал”.
13.40 “Размаўляем па-беларуску”.
14.15 Мультфільм.
14.30 “Зорка і смерць Хаакіна Мур’еты”. Рок-опера.
17.45 “Чалавек-амфібія”. Серыял.
20.45 “Калыханка”.
21.00 “Сабрына”. м/ф.
22.50 “Подых струн”.

Беларусь 5

06.30, 07.00, 01.35 «PRO-спорт. Новости».
06.45 «Спорт-микс».
07.20 «Пит-стоп».
07.45 Смешанные единоборства. ММА. М-1 Global.
09.50 Футбол. Международный Кубок чемпионов.
11.55, 22.50 Футбол. Международный Кубок чемпионов. «Реал» (Мадрид) – «Рома».
13.55, 15.55 Теннис. Уимблдон. Одиночный разряд. Женщины. Финал.
17.55 Волейбол. Евролига. Мужчины. Румыния–Беларусь.
20.25, 21.35 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Полуфинал.
00.40 Европейский покерный тур.

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Новые приключения».
09.25 «Здоровье».
10.25 «Смак».
11.05 «Идеальный ремонт».
12.20 «Личная жизнь следователя Савельевой». Сериал.
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Инструкции не прилагаются». х/ф.
18.45 «ДОстояние РЕспублики: Алексей Рыбников».
21.05 «Сегодня вечером».
22.35 «КВН». Премьер-лига.
00.05 «Две стрелы. Детектив каменного века». х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «ХА!». Маленькие комедии.
07.40 «Время любить». Сериал.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.25 «Укротители звука».
12.15 «Отчий дом». х/ф.
14.30 «Комната смеха».
16.15 «Освободители».
17.10 «Субботний вечер».
19.00 «Улица Веселая».
19.55 «Погода на неделю».
20.35 «Отпуск летом». х/ф.
22.30 «Бежать нельзя погибнуть». х/ф.

НТВ-Беларусь

06.10, 08.20 «Пляж». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.50 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Дело вкуса».
10.25 «Главная дорога».
10.55 «Поедем, поедим!».
11.55 «Квартирный вопрос».
13.20 «Тайны любви».
14.20, 16.20 «Псевдоним «Албанец». Сериал.
18.05 «Следствие вели…».
19.25 «Летнее Центральное телевидение».
20.00 «Самые громкие русские сенсации».
21.50 «Ты не поверишь!».
22.30 «Только вперед». х/ф.
00.15 «ГРУ: тайны военной разведки».

СТВ

06.15 «Между ангелом и бесом». х/ф.
08.05 «Тайны мира».
09.00 «Секретные территории».
09.55 «Майская ночь, или Утопленница». х/ф.
11.00 «Минск и минчане».
11.40 «Солдаты-3». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.40, 01.50 «Инспектор ГАИ». х/ф.
15.10 «Водить по-русски».
15.50 «Большой город».
16.40 Концерт Михаила Задорнова.
17.50 «Час пик-3». х/ф.
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Невидимая сторона». х/ф.
22.25 «Документальный спецпроект».
00.10 «Москва. День и ночь».

Мир

06.00, 08.45, 12.15, 04.50 Мультфильмы.
06.50 «Вратарь». х/ф.
08.20 «Союзники».
09.05 «Экспериментаторы».
09.30 «Ой, мамочки».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Любимые актеры».
10.45 «За двумя зайцами». х/ф.
13.00 «Римские каникулы». х/ф.
15.15 «Культпросвет».
16.15 «Женские мечты о дальних странах». Сериал.
21.50 «Залечь на дно в Брюгге». х/ф.
23.55 «Догвилль». х/ф.
03.20 «Антон Иванович сердится». х/ф.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт» с Эдуардом Эфировым».
10.35 «Гость с Кубани». х/ф.
11.45 «Анатолий Кузнецов».
12.25 «Севастопольские рассказы. Путешествие в историю» с Игорем Золотовицким».
13.10 «Юнона» и «Авось». Спектакль.
14.35, 00.40 «Музыкальная кулинария. В.А.Моцарт и Л.да Понте».
15.25 «Игра в бисер».
16.05 «Анна Каренина». х/ф.
18.40 «Больше, чем любовь».
19.20 «Романтика романса». К 100-летию со дня рождения Михаила Матусовского.
20.15 «Валентин и Валентина». х/ф.
21.40 «Татьяна Доронина. Театральная летопись. Избранное».
22.35 «Большой джаз».
01.35 Мультфильмы для взрослых.

Белсат

07.00, 21.00, 00.05 “Студыя “Белсат”.
08.25 “Прыгоды і паходы”. Мультсерыял.
08.35 “Польскія казкі і паданні”. Мультсерыял.
08.50 “Вынаходлівы Дабрамір”. Мультсерыял.
09.05 “Ажыятаж вакол Басі”. Серыял.
09.35 “Мова нанова: паэзія”.
09.55 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.25 “Людскія справы”: “Беларускі спорт: хто плаціць?”.
10.55 “Форум”.
11.50 “Я люблю дэмакратыю. Дарожны сшытак, ЗША”. д/ф.
12.45 “Сенсацыі ХХ стагоддзя”. Серыял.
13.40 “Куба: фіеста, чорны рынак і рэжым”. д/ф.
14.40 “Глыбокая вада”. Серыял.
15.25 “Выкрадаючы рай”. м/ф.
16.55 “Крызіс у раі”. д/ф.
17.55 “Час гонару”. Серыял.
18.45 “Беларусы ў Польшчы”.
19.00 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
19.10 “Нафтаправод за плотам”. д/ф.
20.45 “Аўтастопам па Беларусі”.
21.15 “Шараговец Джэйн”. м/ф.
23.20 “Mad Men. Утрапёныя-2”. Серыял.
00.25 “Зоры не спяць”.
01.00 “ГУЛАГ схаваны ў памяці”. д/ф.
01.55 “Акварыум”. Серыял.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 19 ИЮЛЯ

Беларусь 1

07.25 «Родной человек». х/ф.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40, 00.35 «Байки Митяя». Сериал.
10.45 «50 рецептов первого».
11.20 «XXL WOMAN TV».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Зона Х».
13.05 «Тайны следствия».
13.40 «Коробка передач».
14.15 «Вокруг планеты».
15.15 «Твой город».
15.30 “Наши”.
15.45 «Малахольная». х/ф.
17.40 «Бабье царство». Сериал.
21.00 «Главный эфир».
21.55 «Клуб редакторов».
22..30 «Навіны надвор’я».
22.55 «Хочу замуж». х/ф.

Беларусь 2

07.05 «Клуб Винкс. Школа волшебниц». Мультсериал.
08.50, 21.40 «Счастливы вместе». Сериал.
10.30 «Я хочу это увидеть!».
11.05 «Хочу в телевизор!».
11.15, 20.05 «Тэлебарометр».
11.20 «Ваше лото».
11.50 «Пятерочка».
12.00«Моя прекрасная няня». Сериал.
13.55 «Друг невесты». х/ф.
15.45 «Уолл Стрит: деньги не спят». х/ф.
18.00 «Comedy Woman».
19.15 “Суперлото”.
20.40 “Кипяток”.
21.00 “Мозговой штурм».
21.35 “Спортлото 5 из 36”, “КЕНО”.
23.25 “Что скрывает ложь”. х/ф.

Беларусь 3

08.00, 13.10, 19.00, 01.15 “Калейдаскоп”.
08.10 “Чалавек-амфібія”. Серыял.
11.10 “Подых струн”.
11.50 “Наперад у мінулае”.
12.20, 21.05 “Сто песень для Беларусі”.
13.20 “Азёрная адысея”.
13.50 “Беларускае вяселле”.
14.15, 22.00 “Маёр Ветраў”. Серыял.
17.40 “Музеі Беларусі”.
18.05 “Грані Перамогі”.
18.35 “Зямля, якая дае мне сілы”.
19.10 “Па запалкі”. м/ф.
20.45 “Калыханка”.

Беларусь 5

06.55, 07.25, 00.35 «PRO-спорт. Новости».
07.10 «Спорт-микс».
07.45, 12.55 Пляжный футбол. Чемпионат мира. Полуфинал.
08.55 Волейбол. Евролига. Мужчины. Румыния–Беларусь.
10.55, 22.45 Футбол. Международный Кубок чемпионов. ПСЖ–«Порту».
14.10 Теннис. Уимблдон. Одиночный разряд. Мужчины. Финал.
17.10 Теннис. Уимблдон. Парный разряд. Женщины. Финал.
18.55, 20.25 Пляжный футбол. Чемпионат мира.
21.40 Баскетбол. Национальная лига.

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 «Смешарики. ПИН-код».
09.35 «Непутевые заметки».
09.55 «Фазенда».
10.30 «Горько!».
11.20 “Парк”.
13.05 «Неоконченная пьеса для механического пианино». х/ф.
15.00 «Теория заговора».
16.15 «Новости спорта».
16.20 “Добывайка Ариэтти”. Мультфильм.
17.50 «Клуб Веселых и Находчивых». Летний кубок в Сочи.
20.00 «Контуры».
21.05 «Лучшее предложение». х/ф.
23.25 «Богиня: как я полюбила». х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.45 «Бежать нельзя погибнуть». х/ф.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.15 «Сам себе режиссер».
12.05 «Смехопанорама».
12.40 «Утренняя почта».
13.20 Мультфильмы.
14.15 «Кулинарная звезда».
15.15 «Секрет его молодости. Карел Готт».
16.15 «Смеяться разрешается».
18.05, 20.35 «Один на всех». Сериал.
22.15 «Снова один на всех». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.10, 08.20 «Пляж». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 «Сегодня».
08.55 «Хорошо там, где мы есть!».
09.20 «Едим дома!».
10.25 «Главная дорога».
10.55 «Смерть от простуды».
11.55 «Дачный ответ».
13.20 «Дело темное»
14.15, 16.20 «Псевдоним «Албанец». Сериал.
18.05 «Следствие вели».
19.00 «Акценты».
19.35 «Чистосердечное признание».
20.20 «Мститель». х/ф.
23.40 «Жизнь как песня. Татьяна Буланова».

СТВ

06.20 «Студенты international». Сериал.
07.05 «Добро пожаловаться».
07.25, 16.50 «Автопанорама».
07.50 «Невидимая сторона». х/ф.
10.05 «Чистая работа».
11.00 «Большой завтрак».
11.40 «Солдаты-3». Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
13.40, 01.35 «Собор Парижской Богоматери». х/ф.
15.50 «Дорогая передача».
16.00 «Центральный регион».
17.20 «Военная тайна».
19.30 «Неделя».
20.25 «История о нас». х/ф.
22.05 «Званый ужин».
23.55 «Москва. День и ночь».

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.15 Мультфильмы.
07.00 «Поющие под дождем». х/ф.
09.05 «Знаем русский».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Почему я?».
10.45 «Понаехали тут». Сериал.
14.15 «Влад». х/ф.
16.15, 22.00 «Цыганки». Сериал.
21.00 «Вместе».
23.15 «Римские каникулы». х/ф.
01.30 «Белая ворона». Сериал.
04.55 «Свадьба». х/ф.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт» с Эдуардом Эфировым».
10.35, 00.00 «Взрослые дети». х/ф.
11.45 «Алексей Грибов. Великолепная простота».
12.25 «Севастопольские рассказы. Путешествие в историю» с Игорем Золотовицким».
13.10 «Живая музыка экрана». Концерт в КЗЧ в честь Алексея Рыбникова.
14.10 «Шикотанские вороны».
14.50 «Kremlin Gala». Звезды балета XXI века.
16.35 «Династия без грима».
17.25, 01.15 «Пешком…».
17.55 «Неотправленное письмо». х/ф.
19.30 «Искатели».
20.20 «Джейн Эйр». х/ф.
22.00 «Большая опера-2014».
01.40 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00 “Студыя “Белсат”
07.15 “Фітнес-шмітнес”.
07.35 “Беларусы ў Польшчы”.
07.50 “Два на два”.
08.20 “Прыгоды і паходы”. Мультсерыял.
08.30 “Вынаходлівы Дабрамір”. Мультсерыял.
08.40 “Польскія казкі і паданні”. Мультсерыял.
08.55 “Ажыятаж вакол Басі”. Серыял.
09.25 “Мова нанова: кватэра”.
09.45 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
10.10 “54%”.
10.35 “Маю права”.
10.55 “Чорным па белым”.
11.25 “Час гонару”. Серыял.
12.15 “Хвароба Альцгеймера і халестэрын”. д/ф.
12.30 “Хрушчоўкі – гісторыя вялікага падману”. Рэпартаж.
12.45, 22.55 “Mad Men. Утрапёныя-2”. Серыял.
13.30 “Новенькая”. Серыял.
14.20 “Нафтаправод за плотам”. д/ф.
15.50 “Дзяўчына з Поўдня”. д/ф.
16.45 “Шараговец Джэйн”. м/ф.
18.50 “Вандроўкі па Гродзеншчыне”.
19.00 “Неабвешчаная вайна. Нататкі дакументаліста”. д/ф.
19.50 “Невядомая Беларусь”: “Як пошуг маланкі”. Рэпартаж.
20.25 “Побач з намі”.
20.45 “Загадкі беларускай гісторыі: загадкі Лаўрышаўскага манастыра”.
21.00 “Размовы эксперта”.
21.15 “Ідэальны муж”. м/ф.
23.45 “Зоры не спяць”.
00.15 “Мент”. Серыял.
01.10 “Права быць свабодным”. Выступленне гурта “Індыга”.

УСМІХНІЦЕСЯ!

***

Калі вы заўважылі на блузцы пляму, не засмучайцеся. Напрыклад, пляма ад алею лёгка здымаецца бензінам. Пляма ад бензіну выводзіцца растворам шчолачы. Пляма ад шчолачы – воцатнай эсэнцыяй. Сляды ад воцатнай эсэнцыі здымаюцца алеем. Ну а як выводзіць плямы ад алею, вы ўжо ведаеце.

***

Ва ўсіх свой рэцэпт шчасця. У мяне на сталі напісана: «Заўтра пачынаю бегаць па раніцах». Раніцай прачынаюся, бачу надпіс і думаю: «Добра, што не сёння».

***

Рэгулярна сустракаю ў маршрутках абаронцаў прыроды. Яны не карыстаюцца дэзадарантамі, каб захаваць азонавы пласт, і не мыюцца, каб сэканоміць водныя рэсурсы.

***

Калі мая жонка нечакана падыходзіць да мяне, абдымае, цалуе і кажа: «Ведаеш, як я цябе люблю?!», мне робіцца страшна. Машына? Здрада? Крэдыт? Цешчу жыць паклікала?

***

– Што ж вы, затрыманы? Залезлі ў банку на стол начальніка крэдытнага аддзела, казалі «Вось табе, а не маё абавязацельства!» і паказвалі яму камбінацыю з трох пальцаў?

– Я з раніцы праслухаў па тэлевізары навіны пра галасаванне грэкаў і вырашыў, што па ўсім свеце пачалося.

Старонкі памяці

(«НВ», 2011г., №63-64)

«Народная Воля» – у небяспецы!

Калі верыць паведамленню Беларускага тэлеграфнага агенцтва, “Народную Волю” чакае чарговае выпрабаванне – *“25 апреля 2011 года поданы исковые заявления в Высший Хозяйственный суд Беларуси о прекращении выпуска газет “Наша Ніва” и “Народная Воля”.* Данное решение принято в соответствии с подпунктом 2.2 пункта 2 ст.51 Закона Беларуси “О средствах массовой информации” в связи с вынесением редакциям названных изданий в течение года двух и более письменных предупреждений”.

Так, за адносна кароткі час міністр інфармацыі падпісаў некалькі папярэджанняў “Народнай Волі”.

Можа, “Народная Воля” займалася прапагандай вайны?

Не!

Можа, “Народная Воля” заклікала да насілля?

Не!

Можа, “Народная Воля” прапагандавала парнаграфію?

Не!

Можа, “Народная Воля” паклёпнічала на…?

Не!

Можа…

Не, не, не!

Дык што ж гэта за папярэджанні, вынесеныя Міністэрствам інфармацыі?

Пра апошняе, звязанае з публікацыяй Святланы Калінкінай, у якой яна выкарыстала метафару ў адносінах да Беларускага тэлебачання, мы пісалі ў папярэдніх нумарах. Наша касацыйная скарга на рашэнне Вышэйшага Гаспадарчага суда яшчэ не разглядалася. Наогул, судовая спрэчка паміж Белтэлерадыёкампаніяй і “Народнай Воляй” не скончана, а папярэджанне Мініфармацыі ўжо вынесена.

А чаго варта папярэджанне за тое, што журналіст Любоў Лунёва звярнулася з пытаннем да лідара зарэгістраванай у Чэхіі грамадскай арганізацыі “Малады фронт” і той ёй адказаў? Пры гэтым да зместу слоў актывіста прэтэнзій няма.

Смехатурнымі выглядаюць і іншыя абвінавачанні “Народнай Волі” з боку Міністэрства інфармацыі. Мы лічым іх палітычна матываванымі, не даючымі падставы для звароту ў суд з іскам аб закрыцці газеты.

Скажам адкрыта: калі так тэндэнцыйна, заангажавана, непрафесійна падыходзіць, то Мінінфармацыі трэба спыніць выданне ўсіх-усіх газет – і дзяржаўных, і недзяржаўных. “Народная Воля” можа быць эталонам аб’ектыўнасці, праўдзівасці, узважанасці, плюралістычнага падыходу да асвятлення важнейшых падзей і працэсаў.

Адным словам, нам застаецца спадзявацца, што здаровы сэнс усё ж возьме верх і справа аб спыненні выдання “Народнай Волі” не дойдзе да судовага разгляду.

Чытачоў просім не хвалявацца: у вас і ў нас дастаткова каналаў разам абмяркоўваць сітуацыю і знаходзіць выйсце. Калі раптам заўтра-паслязаўтра адбудзецца надзвычайнае, сувязь трымаем праз сайт “Народнай Волі”: www.nv-online.info. А пакуль пазнаёмімся са зместам тэлеграмы Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнку і старшыні Грамадскага каардынацыйнага савета ў сферы масавай інфармацыі.

Рэдакцыя газеты “Народная Воля”.

ТЭЛЕГРАМА

Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь Лукашэнку А.Р.

Прашу Вас спыніць дзеянні Міністэрства інфармацыі, якія накіраваны на эскалацыю канфліктнай сітуацыі ў грамадстве. Закрыццё вядучай недзяржаўнай газеты “Народная Воля” ў сённяшняй напружанай сітуацыі з’яўляецца спробай тушыць пажар бензінам. У імя інтарэсаў Беларусі рэдакцыя гатова да канструктыўных перамоў з прадстаўнікамі Адміністрацыі Прэзідэнта РБ і Міністэрства інфармацыі для ўрэгулявання спрэчных пытанняў.

Іосіф СЯРЭДЗІЧ,
галоўны рэдактар газеты “Народная Воля”.

Старшыні Грамадскага каардынацыйнага савета ў сферы масавай інфармацыі сп.Якубовічу П.І.

Прашу тэрмінова склікаць Грамадскі каардынацыйны савет у сферы масавай інфармацыі для абмеркавання крытычнай сітуацыі, якая склалася вакол газет “Народная Воля” і “Наша Ніва”.

Апошнія недзяржаўныя грамадска-палітычныя газеты ў нашай краіне апынуліся на мяжы закрыцця і сваё слова абавязаны сказаць члены Грамадскага каардынацыйнага савета ў сферы масавай інфармацыі, які быў створаны ўрадам.

Іосіф СЯРЭДЗІЧ,
галоўны рэдактар газеты “Народная Воля”.

ЧУЛІ?

Арнітолагі знайшлі кажаноў, якіх няма ў Чырвонай кнізе

Некалькі дзён таму ў рэспубліканскім водна-балотным заказніку «Стары Жадзен” у Жыткавіцкім раёне Гомельскай вобласці знайшлі гіганцкіх вячэрніц – самых вялікіх у Еўропе кажаноў. Яны не сустракаліся ў Беларусі з 1930 года.

У двух апошніх выданнях Чырвонай кнігі гіганцкай вячэрніцы няма ні ў спісе ахоўных, ні ў спісе рэгіянальна зніклых відаў, распавядае старшы навуковы супрацоўнік лабараторыі арніталогіі ДНПА «Навукова-практычны цэнтр па біярэсурсах» **Валерый Дамброўскі**. Як лічыць арнітолаг, гэты від кажаноў можа жыць і ў іншых месцах: у першую чаргу ва ўсходняй частцы Палесся, бліжэй да Чарнобыльскай зоны.

Гіганцкая вячэрніца мае даўжыню цела 84–104 мм, размах крылаў 41–46 см, масу – 41–76 грамаў. Хуткасць палёту гіганцкіх вячэрніц можа перавышаць 45 км/г.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела: (017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

9 772071 964000 15053

Падпісныя індэксы: **63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,**
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб’явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 09.07.2015 у 17.00. Аб’ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26 000 экз. Заказ №2691.